

S P R A W O Z D A N I E

**z realizacji Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych
w Gminie Miasto Świdnica na lata 2019-2025**

w 2023 roku

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Świdnica na lata 2019-2025 została przyjęta uchwałą nr VIII/67/19 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 31 maja 2019 r., na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Jest dokumentem, który ustala główne kierunki polityki społecznej w naszym Mieście na kolejnych 7 lat. Wyznacza cele strategiczne, operacyjne i działania, które mają minimalizować skutki negatywnych zjawisk występujących na obszarze Miasta i przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych. Stanowi podstawę do realizacji działań rozwojowych w obszarze pomocy społecznej i realizacji programów zawierających bardziej szczegółowe zadania, służące poprawie jakości życia w węższych sferach naszej społeczności. Opiera się na przeprowadzonej przez Miasto diagnozie najważniejszych obszarów problemowych w zakresie spraw społecznych. W pracach nad dokumentem aktywnie uczestniczyli przedstawiciele instytucji publicznych oraz społeczność lokalna. Zebrane informacje stanowiły punkt wyjścia dla konstrukcji celów i działań niezbędnych do ich realizacji. Działania naprawcze usystematyzowano w trzech obszarach:

- wsparcie dla rodzin i wzmocnienie systemu edukacji,
- aktywna polityka senioralna i włączenie społeczne grup defaworyzowanych,
- podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców.

Na lidera i koordynatora działań związanych z realizacją Strategii wyznaczono Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, którego głównym partnerem jest Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego w Świdnicy. W procesie wdrażania Strategii uczestniczą pozostałe wydziały oraz jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Świdnicy, instytucje publiczne funkcjonujące na terenie miasta, mieszkańcy oraz partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym organizacje pozarządowe.

Proces monitorowania Strategii polega na systematycznym obserwowaniu zachodzących zmian oraz opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Weryfikacji podlegają również wartości kluczowych wskaźników monitoringu zdefiniowane dla poszczególnych celów strategicznych. Informacja na temat realizacji Strategii sporządzana jest w formie rocznych sprawozdań przedkładanych Radzie Miejskiej w Świdnicy i ewentualnych propozycji zmian przyjętych kierunków działania, w przypadku zaistnienia zmian społecznych i regulacji prawnych, które mogą mieć istotne znaczenie dla realizacji przyjętych w Strategii celów. Dane do sporządzenia poniższego sprawozdania zostały pozyskane od poszczególnych podmiotów, w zakresie realizowanych przez nie zadań.

Cel strategiczny 1. Wsparcie dla rodzin oraz wzmocnienie systemu edukacji

Cel operacyjny 1.1. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3

1.1.1. Rozwój usług opieki nad dziećmi do lat 3

Urząd Miejski prowadzi dwa Żłobki Miejskie, które dysponują łącznie 200 miejscami. Placówki zapewniają opiekę dzieciom zamieszkałym na terenie Miasta, których opiekunowie pracują zawodowo. Czas oczekiwania na miejsce w żłobku wynosi do 1 roku. Nabór podstawowy odbywa się raz w roku, w kwietniu oraz w miarę wolnych miejsc przeprowadzany jest nabór uzupełniający.

W Mieście funkcjonuje 8 niepublicznych żłobków i klubów dziecięcych, które łącznie zapewniają 144 miejsc. W rejestrze, dostępnym na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Świdnicy, widnieją 4 niepubliczne żłobki i 4 kluby dziecięce:

- Niepubliczny Żłobek „Bajkowy Domek”, ul. Głowackiego 14,
- Niepubliczny Żłobek Europejska Akademia Dziecka w Świdnicy, ul. Wojska Polskiego 4,
- Niepubliczny Żłobek Językowy „Calineczka II”, ul. Siostrzana 15-17,

- Żłobek „Magiczna Chatka”, ul. Tadeusza Kościuszki 28,
- Niepubliczny Klub Malucha „Bobas”, ul. Walerego Wróblewskiego 4B,
- Klub Malucha „Mysiolandia”, ul. Walerego Wróblewskiego 10,
- Klub Malucha „Mysiolandia 2”, ul. Księcia Bolka Świdnickiego 24/1,
- Klub Dziecięcy „Dzieciaki do dzieła!”, ul. Karola Szymanowskiego 13.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

1.1.2. Wsparcie dla rodzin korzystających z niepublicznych placówek opieki

Powiatowy Urząd Pracy rodzicom korzystającym z niepublicznych placówek refunduje koszty opieki nad dzieckiem do lat 6, w celu umożliwienia utrzymania się lub powrotu na rynek pracy. W 2023 r. zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 3 przyznano trzem osobom.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach systemu wsparcia finansowego dla rodzin, w tym korzystających z niepublicznych placówek opieki realizował dożywianie, poprzez finansowanie posiłków w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Nieodpłatne dożywianie przyznawane jest osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego. W 2023 r. programem objętych było 57 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel operacyjny 1.2. Aktywizacja potencjału lokalnego systemu edukacji

1.2.1. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych skierowanych do dzieci, w tym z rodzin zagrożonych wykluczeniem

Dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wymagających pomocy pedagogicznej w formie specjalnego programu nauczania, metod nauczania dostosowanych do ich potrzeb, ograniczeń i możliwości, organizowane jest nauczanie w ramach wczesnego wspomaganie oraz oddziałów integracyjnych i specjalnych. Dzieci i młodzież obejmowane są specjalnymi rozwiązaniami organizacyjnymi, uczą się w oparciu o dostosowany do ich możliwości materiał nauczania oraz oceniane według indywidualnego systemu oceniania.

Gmina Miasto Świdnica zapewnia dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych kształcenie w ramach:

➤ nauczania przedszkolnego:

- 4 oddziały integracyjne, 44 dzieci objętych kształceniem integracyjnym,

- 2 oddziały specjalne, 8 dzieci objętych kształceniem specjalnym;

➤ nauczania w szkole podstawowej:

- 26 oddziałów integracyjnych, 270 uczniów objętych kształceniem integracyjnym,

- 8 uczniów objętych nauczaniem indywidualnym.

Placówki niepubliczne prowadzą 2 oddziały integracyjne w przedszkolu, 114 dzieci korzysta z kształcenia integracyjnego, 53 przedszkolaków objętych jest wczesnym wspomaganie rozwoju. W szkołach podstawowych niepublicznych 49 uczniów objętych jest kształceniem integracyjnym.

źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego

Miejskie szkoły podstawowe realizowały dla swoich uczniów nieodpłatne zajęcia pozalekcyjne, które organizują czas wolny oraz uczą, jak samodzielnie spędzać czas wolny, m.in. zajęcia:

- artystyczne: plastyczne, kształtujące kreatywność, wokalne, umuzykalniające, taneczne, teatralne, rękodzielnicze,
  - rozwijające zainteresowania: informatyczne, robotyka, programowanie,
  - sportowe: piłka nożna, tenis stołowy, basen, zumba,
  - przedmiotowe: matematyczne, geograficzne, ortograficzne, z języka migowego,
  - kształtujące kreatywność i logiczne myślenie.
- źródło: miejskie szkoły podstawowe

Starostwo Powiatowe zapewnia niepełnosprawnym dzieciom:

- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, 239 dzieci;
- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w ramach Rządowego Programu „Za Życiem”, Priorytet II Wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0. roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie, 272 dzieci;
- kształcenie specjalne, 222 uczniów, w tym:
  - w ramach 3 oddziałów w Przedszkolu Specjalnym Nr 7, 21 uczniów,
  - w ramach 23 oddziałów w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 7, 136 uczniów,
  - w ramach 3 oddziałów w Branżowej Szkole I stopnia Specjalna Nr 7, 31 uczniów,
  - w ramach 4 oddziałów w Szkole Specjalnej Przystosowanej do Pracy, 34 uczniów;
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w Zespole Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy, 4.421 osób.

źródło: Starostwo Powiatowe

Wsparcie w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniają placówki wsparcia dziennego. Ich podstawowym zadaniem jest współdziałanie w procesie wychowywania wraz z rodziną oraz szkołą. Dzieci objęte są opieką wychowawcy, socjoterapeuty i innych specjalistów, którzy zapewniają podopiecznym wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizują czas wolny proponując pozalekcyjne zajęcia o różnym charakterze. Zajęcia prowadzone są w dni robocze w godzinach popołudniowych oraz w okresie wakacyjnym. Na zlecenie Gminy Miasto Świdnicy zadanie pn. „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”, z przeznaczeniem dla 135 dzieci i młodzieży, realizowały 3 organizacje pozarządowe, w ramach placówek:

- Caritas Diecezji Świdnickiej – Placówka Wsparcia Dziennego, dla 30 uczestników;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Europejskie Centrum Przyjaźni Dziecięcej Placówka Wsparcia Dziennego, dla 45 uczestników;
- Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Oratorium”, dla 60 uczestników.

Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny. Przyjęcie odbywa się według procedury weryfikacji dzieci deklarujących zamiar uczęszczania do placówek wsparcia dziennego dotowanych przez Gminę Miasto Świdnica. W pierwszej kolejności placówka przekazuje do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej informację o rodzinie, która zgłosiła dziecko do placówki wraz z przedstawieniem sytuacji rodziny uzasadniającej konieczność udzielenia tego rodzaju wsparcia. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w rodzinie, by ustalić, czy rodzinie powinna być udzielona pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Wniosek pracownika socjalnego o podjęcie pracy z rodziną w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka zatwierdza Dyrektor Ośrodka.

Urząd Miejski dodatkowo zlecił realizację zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży:

- Igrzyska Zimowej Akademii Sportu, w warunkach halowych, o charakterze otwartym, około 200 uczniów szkół podstawowych i ok. 70 seniorów;
- Świętojański Ekopiknik, animacje oraz gry i zabawy, wydarzenie o charakterze otwartym;

- Akcja Lato, wydarzenia kulturalno-edukacyjne (pokazy artystyczne, wernisaże, spektakle uliczne), charakter otwarty;
- warsztaty dla dzieci i młodzieży z Ukrainy i Polski, 97 uczestników;
- Świdnickie Czwartki Lekkoatletyczne – cykl zajęć sportowych w formie biegów o charakterze otwartym, ok. 60 uczestników;
- Spotkania biblioterapeutyczne – cykl spotkań biblioterapeutycznych i profilaktycznych oraz interaktywne wystawy planszowe i warsztaty dla dzieci, 136 uczestników.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

- Jarmark Bożonarodzeniowy i Świdnicka Kolęda – konkursy, wystawy, występy artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, Wigilia Wszystkich Świdniczan, inscenizacja żywej szopki oraz kolęda na sportowo z pieczeniem kiełbasek, ok. 5000 uczestników.

źródło: Wydział Promocji Urzędu Miejskiego

W 2023 r. 6 dzieci z 4 najuboższych rodzin będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymało karty kolonijne, uprawniające do skorzystania z nieodpłatnego wypoczynku letniego, realizowanego na zlecenie Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Wypoczynek został zorganizowany w Ośrodku Wypoczynkowo-Kolonijnym „Bursztyn” w nadmorskiej miejscowości Międzywodzie.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejską placówką wychowania pozaszkolnego jest Młodzieżowy Dom Kultury, w którym w sposób twórczy dzieci i młodzież mogą spędzać czas wolny, realizując program dydaktyczno-wychowawczy placówki, w ramach:

- stałych zajęć prowadzonych w trybie roku szkolnego, o profilu artystycznym, technicznym i sportowym (średnia liczba uczestników w 2023 r. – 798 osób.), w tym:
  - zajęcia manualne i plastyczne, m.in. małe formy dekoracyjne i użytkowe, malarstwo, ceramika, modelarnia, grafika i rysunek, do 263 uczestników,
  - zajęcia muzyczne, m.in. keyboard, śpiew, gitara, do 181 uczestników,
  - robotyka, do 102 uczestników,
  - modelarstwo, do 63 uczestników,
  - szachy, do 128 uczestników,
  - zajęcia teatralne, do 84 uczestników,
  - zajęcia turystyczne, do 15 uczestników;
- imprez rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży, w tym m.in.:
  - udział w mistrzostwach i turniejach szachowych,
  - wycieczki, wyjazdy, rajdy,
  - koncerty w tym kolęd, pastorałek, „Wieczór wspomnień-koncert dla seniora”,
  - wernisaże, wystawy,
  - konkursy w tym recytatorskie, plastyczne, muzyczne, turystyczno-krajoznawczy,
  - warsztat malowania bombek.

źródło: Młodzieżowy Dom Kultury

Świdnicki Ośrodek Kultury organizuje dla dzieci i młodzieży formy spędzania czasu wolnego związane z edukacją kulturalną i wychowaniem przez sztukę, w ramach:

- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia:
  - Dziecięcy Zespół Taneczny „Mała Świdnica” – 30 uczestników,
  - Zespół Tańca Narodowego i Estradowego „Krań” – 36 uczestników,
  - Dziecięcy Zespół Taneczny „Mały Jubilat” – 40 uczestników,
  - Zespół Pieśni i Tańca „Jubilat” – 30 uczestników,

- Mażoretki Prima – 60 uczestników,
  - Alchemia teatralna (grupa młodych) – 47 uczestników;
  - artystyczne projekty, m.in.:
  - Świdnickie Recenzje Muzyczne – projekt umożliwiający fanom muzyki wpływ na repertuar koncertowy Świdnickiego Ośrodka Kultury, poprzez składanie recenzji, także w formie autor- skich recenzji płytowych, 75 uczestników,
  - całoroczne warsztaty: akwarelowe, Urban Sketching, Strefa Relaksu, do 47 uczestników,
  - zajęcia dla plastyków amatorów, pomagające rozwijać i doskonalić talent, 12 uczestników,
  - Alchemia teatralna – przedsięwzięcie edukacyjno-teatralne mające integrować przedstawicieli różnych grup wiekowych, od młodzieży po seniorów, w ramach wspólnych warsztatów i po- kazów – 65 uczestników,
  - Dziki Chór, 40 uczestników,
  - Familijne Warsztaty Plastyczne dla całych rodzin, 20 uczestników.
- źródło: Świdnicki Ośrodek Kultury

Miejska Biblioteka Publiczna realizując zadania statutowe organizuje dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia, m.in.:

- zajęcia otwarte (łącznie liczba uczestników – 2.686 osób):
  - Bajeczne wieczorynki,
  - Małe Góry Literatury,
  - Ferie w bibliotece,
  - Gotowanie w duecie-biblioteczny turniej smaków,
  - Halloween w Kindlotece,
  - Dzień Dziecka w Kindlotece,
  - dzień głośnego czytania,
  - Kino na ferie,
  - Wakacje w bibliotece oraz wakacyjne piątkowe poranki w bibliotece,
  - w poszukiwaniu św. Mikołaja,
  - zajęcia czytelnicze Abecadło, Bajeczne Podróże, Baśniolandia, Dizajnerski, Zaczytani;
  - warsztaty: „Zobacz, usłysz, poczuj Niepodległość”, „Polak mały”, „jestem silna...bo”, z Magdaleną Bogdańską-Maciak – autorką książek dla dzieci.
- źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

1.2.2. Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy

Świdnickie szkoły podstawowe realizowały dla uczniów przygotowujących się do wybo- ru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej zajęcia promujące szkolnictwo zawodowe, których celem jest motywowanie do nauki i podjęcie przemyślanych decyzji, zgodnych z preferencjami i predyspozycjami zawodowymi uczniów oraz odpowiadających potrzebom rynku pracy:

- zajęcia przedmiotowe z doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII,
- zajęcia dodatkowe, z pomocą psychologiczno-pedagogiczną przygotowujące do wyboru kie- runku kształcenia oraz objaśniające przebieg procesu rekrutacji,
- Forum Zawodów Ziemi Świdnickiej,
- wycieczki zawodoznawcze m.in.: Elektrolux Poland Sp. z o.o., DBI PLASTIC, AMS, AAM Świdnica, Cloos Polska, Panas, Krause,
- wyjścia do szkół zawodowych i ponadpodstawowych m. in.: TEB Edukacja, II Liceum Ogól- noksztalcące, Zespół Szkół Ekonomicznych, Technikum Ortopedyczne, Zespół Szkół Hotelar- skich, Zespół Szkół Mechanicznych, Zespół Szkół Nr 1,
- udział w miejskim projekcie „Zalogowani – Zostańcie z nami. Miasto i gmina Świdnica”,
- dyżury doradcze dla uczniów i rodziców,

- współpraca z Mapą Karier,
- diagnozowanie uczniów oraz pomaganie im w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- prowadzenie aktualnej gazetki ściennej oraz bieżące informacje na stronie szkoły związane z tematyką zawodową,
- programy autorskie z doradztwa zawodowego: Poznaj się. Poznaj zawody,
- grupowe i indywidualne zajęcia wspierające uczniów w świadomym planowaniu,
- zajęcia w ramach preorientacji i orientacji zawodowej: „Wędrówka po mieście zawodów”, „Jaki to zawód?”, „Dlaczego ludzie pracują?”,
- warsztaty doradcze dla uczniów klas VIII prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy,
- konkursy m. in.: wiedzy o zawodach rzemieślniczych, na plakat, Zostańcie z nami - Miasto i Powiat Świdnica, Moja Firma: Zawodowi Zawodowcy, Zalogowani,
- zajęcia promujące szkolnictwo zawodowe,
- warsztaty zawodoznawcze,
- nauka planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza,
- gry i zabawy z obszaru doradztwa i przedsiębiorczości.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy publikuje na stronie internetowej informacje w zakresie zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w Powiecie Świdnickim „Barometr Zawodów”.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Starostwo Powiatowe w Świdnicy w ramach promocji szkolnictwa zawodowego podjęło w 2023 r. następujące działania:

- udział uczniów szkół ponadpodstawowych w Forum Zawodów Powiatu Świdnickiego w Ramach współpracy z Gminą Miasto Świdnica,
- udział uczniów szkół ponadpodstawowych w zajęciach przygotowujących do egzaminu zawodowego, próbnych egzaminach zawodowych i stażach zawodowych u pracodawców - projekt „Wsparcie Kształcenia Zawodowego – Poprawa Efektów” realizowany w partnerstwie z Województwem Dolnośląskim, 83 uczestników,
- udział uczniów Zespołu Szkół Nr 1 w zajęciach z doradztwa edukacyjno-zawodowego, w kursach specjalistycznych oraz kursach przygotowujących do egzaminów zawodowych i maturalnych - projekt „Plus dla kształcenia zawodowego”, realizowany w partnerstwie z Fundacją „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego i Powiatem Kłodzkim, 91 uczestników.

źródło: Starostwo Powiatowe

1.2.3. Wykorzystanie infrastruktury edukacyjnej w okresie wolnym od nauki szkolnej

Świdnickie szkoły podstawowe w okresie wolnym od nauki szkolnej, w obiektach, którymi dysponują realizują dla uczniów zajęcia rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia, m.in.:

- artystyczne: plastyczne, umuzykalniające, rytmiczno-taneczne, teatralne, rękodzielnicze, wokalne,
- kształtujące kreatywność, logiczne myślenie, rozwijające uzdolnienia,
- informatyczne, programowanie, robotyka, szachy,
- przedmiotowe: geograficzne, matematyczne, językowe, biologiczne, chemiczne,
- redagowanie gazetki szkolnej,
- sportowe, pływackie.

Obiekty szkolne na bieżąco były modernizowane i wyposażane w materiały i wyposażenie pracowni (pomoce dydaktyczne wraz z oprogramowaniem do zajęć z uczniami z niepełnościami, nowoczesny sprzęt multimedialny, drukarki 3D, sprzęt komputerowy z oprogramowaniem, książki i sprzęt komputerowy do biblioteki) oraz przestrzeni wspólnej dla dzieci i młodzieży na terenie szkoły oraz wokół budynków. Placówki otrzymały wsparcie finansowe w związku z realizowanymi projektami:

- „Laboratoria Przyszłości”,
- „Aktywna Tablica”,
- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”,
- „Pracownia Kompetencji Cyfrowych”,
- „Amazon wspiera edukację”.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

Cel operacyjny 1.3. Wsparcie dla rodzin i osób uzależnionych oraz zagrożonych przemocą fizyczną i psychiczną

1.3.1. Opracowanie i wdrożenie programów edukacyjnych – informacyjnych na temat uzależnień

Działania w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie Miasto Świdnica na 2022 r. określał Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miasto Świdnica na lata 2022-2025, ustanowiony uchwałą nr XXXVIII/405/22 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 25 marca 2022 r. na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw.

Zadania w ramach Programu zostały usystematyzowane w obszarach:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć pozalekcyjnych,
- Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Za realizację Programu odpowiadał Urząd Miasta – Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych. W jego realizacji uczestniczyły wybrane podmioty, posiadające odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje i doświadczenie.

Działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej określał w 2023 r. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Świdnica. Zadania w nim określone koordynował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy, zapewniając również obsługę techniczną i merytoryczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Świdnicy. W 2023 r. zadania realizowane były w oparciu o Program na lata 2021-2025, przyjęty uchwałą nr XXIV/250/20 Rady Miejskiej w Świdnicy

z dnia 20 grudnia 2020 r. na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Projekt „Świdnica przeciw przemocy” w ramach konkursowego Programu „Sprawiedliwość”, będącego programem pilotażowego wdrożenia zintegrowanych programów zapobiegania przemocy domowej. Jego celem jest przetestowanie rozwiązań prowadzących do poprawy wczesnej profilaktyki przemocy domowej i powstrzymania przemocy przed jej wystąpieniem, poprzez działania uwzględniające różne czynniki ryzyka związane z przemocą domową. W ramach Projektu:

- przygotowano 12 filmów poświęconych działaniom związanym z realizacją Projektu, filmy publikowano na profilu PoMocna Świdnica i na stronie Ośrodka;
- przygotowano cykl 10 artykułów stanowiących jedną ciągłość tematyczną, poświęconych tematyce relacji w partnerstwie i w rodzinie; artykuły opublikowano w wersji papierowej oraz elektronicznej lokalnej gazety „Moja Świdnica”;
- przygotowano projekt i zlecono do druku plakaty informujące o grupie wsparcia dla osób z doświadczeniem przemocy w rodzinie i o grupie wsparcia dla młodzieży;
- przygotowano projekt i wydrukowano broszurę informującą o działaniach realizowanych przez Centrum dla Rodzin, powołanego w ramach Projektu; broszury wyeksponowano w siedzibach Ośrodka, miejskich jednostkach organizacyjnych oraz rozdysponowano w trakcie działań integracyjnych dla mieszkańców Świdnicy;
- zrealizowano 3-etapową kampanię poświęconą budowaniu właściwych relacji, poprzez wywieszenie hasel odnoszących się do interakcji międzyludzkich na bilbordach i plakatach na słupach ogłoszeniowych, przystankach autobusowych, w autobusach komunikacji miejskiej i w siedzibie Ośrodka;
- zakupiono długopisy w etui z korka z nadrukiem „Centrum dla Rodzin” i logo Funduszy Norweskich, promujących Projekt, przeznaczone dla specjalistów realizujących działania w Projekcie oraz przedstawicieli podmiotów uczestniczących w realizacji Projektu;
- zakupiono torby i plecaki z nadrukiem „Świdnica przeciw przemocy” i logo Funduszy Norweskich, promujące Projekt, wykonane z materiału odblaskowego, przeznaczone dla uczestników, specjalistów i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w Projekcie oraz mieszkańców Świdnicy;
- zorganizowano warsztaty samoobrony dla kobiet WenDo.

Ponadto w ramach działań prowadzonych cyklicznie przez Ośrodek :

- na stronie internetowej oraz profilu PoMocna Świdnica na portalu społecznościowym facebook na bieżąco publikowano materiały informujące o realizowanych na terenie miasta działaniach w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- na terenie Miasta na przystankach autobusowych, w autobusach, na dużych powierzchniach reklamowych eksponowano w ciągu roku plakaty i bilbordy z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie.

W ramach Projektu „Świdnica przeciw przemocy” mieszkańcom Świdnicy, rodzicom i wychowawcom, zapewniono możliwość uczestniczenia w warsztatach wspierania rodziców i wychowawców „Szkola dla rodziców i wychowawców”. Celem warsztatów było wsparcie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, ukierunkowanie na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli. Warsztaty uczą otwartej, konstruktywnej komunikacji w rodzinie i poza nią, relacji opartych na wzajemnym szacunku i współpracy, służących tworzeniu środowiska najbardziej wspierającego naturalny rozwój dziecka. Zajęcia odbywały się w grupach maksymalnie 12-15 osobowych, w formie 10 spotkań, po 4 godz. lekcyjne, łącznie w wymiarze 40 godz. dla każdej z grup.

W 2023 r. zrealizowano łącznie 5 edycji (udział wzięło 80 osób, z czego 67 ukończyło warsztaty):, w tym:

- 3 edycje część I warsztatów (udział wzięło 48 osób, z czego 37 ukończyło warsztaty): Budowanie relacji dorosły-dziecko, w zakresie:
  - wyrażania oczekiwań i ograniczeń tak, aby były przez dziecko respektowane,
  - rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć,
  - aktywnego, wspierającego słuchania,
  - motywowania dziecka do współdziałania,
  - modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka,
  - uwalniania dzieci od grania narzuconych ról w domu i szkole,
  - wspierania procesu usamodzielniania się dziecka,
  - budowania realnego poczucia własnej wartości dziecka,
  - konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
- 1 edycja części II warsztatów (udział wzięło 16 osób, z czego 15 ukończyło warsztaty) – Wspieranie procesu budowania wzajemnych (opartych na więzi i szacunku) relacji między dziećmi, w zakresie:
  - rywalizacji i zazdrości między dziećmi,
  - kłótni, bójk dzieci i różnych innych trudności,
  - problemów sprawiedliwości, ulubieńców i egoizmu,
  - wpływu ról na relacje między dziećmi;
- 1 edycja części III warsztatów (udział wzięło 16 osób, z czego 15 ukończyło warsztaty), dla rodziców i wychowawców nastolatków uwzględniającą problemy wieku dorastania, w zakresie:
  - młodzieńczego buntu,
  - pragnienia akceptacji,
  - potrzeby decydowania o sobie,
  - przedwczesnego zainteresowania seksem,
  - narkotyków,
  - niebezpieczeństw mediów.

Na terenie placówek oświatowych Ośrodek zrealizował warsztaty dla młodzieży świdnickich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w zakresie podejmowania obecnych i przyszłych ról w związkach i nauki budowania dobrej, życzliwej i bezpiecznej relacji z drugim człowiekiem, prawidłowego porozumiewania się w relacjach bez przekraczania granic, w celu poprawy jakości komunikacji w relacjach, nauki negocjowania i rozwiązywania konfliktów bez przemocy, podejścia relacyjnego w związkach i wychowaniu dzieci.

Zrealizowano 10 warsztatów dla 10 zespołów klasowych, w wymiarze 4 godz. każde spotkanie, łącznie 40 godz. W warsztatach prowadzonych przez 2 trenerów udział wzięło 194 uczniów.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Świdnickie przedszkola i szkoły podstawowe realizowały na rzecz społeczności rodziców, opiekunów i dzieci, w ramach działalności programowej, przedsięwzięcia mające na celu poszerzanie wiedzy w zakresie problematyki przemocy, konsekwencji wynikających z jej stosowania, radzenia sobie z problemem, m.in. w formie:

- spotkań edukacyjno-informacyjnych grupowych i indywidualnych dla rodziców i dzieci z udziałem przedstawicieli policji, straży miejskiej, psychologa, pedagoga, prawnika,
- zajęć wychowawczych z wychowawcą klasy, innymi nauczycielami i specjalistami, m.in.: cyberprzemoc, umiejętność rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, asertywność, właściwe relacje w grupie, radzenie sobie z przeżywanymi trudnościami, tolerancja a akceptacja złych zachowań, sztuka negocjacji i właściwe reagowanie w sytuacjach trudnych,
- tematycznych zebrań z rodzicami, informowania o dostępnych formach i miejscach pomocy oraz udostępnienia uczniom i rodzicom materiałów i publikacji,
- wewnętrznych programów edukacyjno-informacyjnych na temat uzależnień, przemocy i zdrowego stylu życia, m.in.:

- Przedszkole Miejskie Nr 4:
    - zajęcia mówiące o zagrożeniach współczesnego świata,
    - „Mamo, Tato nie pal”, „Idę do szkoły”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne” - 50 dzieci i ich rodzice;
  - Przedszkole Miejskie Nr 6:
    - projekty promujące zdrowy styl życia: „Kubusiowi Przyjaciela Natury”, Witaminki”, Czyściochowa Akademia”, „Sensosmyki”;
  - Przedszkole Miejskie nr 14:
    - Bezpieczne dziecko jest świadome zagrożeń i potrafi na nie reagować – cykliczne spotkania z policjantem - 100 dzieci,
    - Czyste powietrze wokół nas - 50 dzieci;
    - Przyjaciele Zippiego - 25 dzieci
  - Przedszkole Miejskie nr 15:
    - Mój przyjaciel oddech. Praktyka uważności z elementami jogi - 28 dzieci,
    - pogadanki na temat właściwego zachowania w grupie, zawieranie kontraktu grupowego, zobowiązującego do zgodnego współdziałania w grupie - 126 dzieci,
    - skazywanie za pośrednictwem literatury dziecięcej właściwych postaw i zachowań - 126 dzieci,
    - czytanie dzieciom książek dotyczących przemocy i agresji, emocji, wskazywanie na ich skutki i konsekwencje -126 dzieci,
    - szkolenie nauczycieli na temat „Zachowania trudne i agresywne dzieci w wieku przedszkolnym” - 17 nauczycieli,
    - opracowanie i wdrożenie procedur postępowania: z dzieckiem przejawiającym agresję, w przypadku informacji lub podejrzenia dopuszczenia się przemocy przez nauczyciela wobec dziecka, w sytuacji stwierdzenia faktu krzywdzenia dziecka,
    - realizacja przedszkolnego programu profilaktycznego w przypadku zachowań agresywnych „Można Inaczej”;
  - Przedszkole Miejskie Nr 16:
    - Jestem ważny - 20 dzieci,
    - Kodeks Przedszkolaka - 88 dzieci,
    - zajęcia grupowe, zabawy grupowe, pogadanki - 88 dzieci,
    - Trening Umiejętności Społecznych - 8 dzieci,
    - bajki terapeutyczne, opowiadania o emocjach, radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami-80 dzieci,
    - rozmowy z rodzicami, mające na celu ujednoczenie oddziaływań wychowawczych w domu i przedszkolu - 88 dzieci;
  - Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia PP Prezentek:
    - spotkania grupowe i indywidualne z rodzicami podsumowujące obserwacje i diagnozy dokonywane w przedszkolu;
  - Szkoła Podstawowa nr 1:
    - Trening Zastępowania Agresji - 16 uczestników,
    - Trening umiejętności społecznych - 50 uczestników,
    - Mediacje rówieśnicze - 15 uczestników,
    - Przyjaciele Zippiego - 20 uczestników;
    - spotkania z funkcjonariuszem Policji (cyberprzemoc, hejt, bezpieczeństwo na drodze) - 150 uczestników,
    - spotkanie z kierownikiem zespołu kuratorskiego Sądu Rejonowego (konsekwencje prawne hejtu), 48 uczestników;
    - zajęcia z psychologiem i pedagogiem szkolnym (agresja, przemoc, hejt, cyberprzemoc, relacje rówieśnicze) - 300 uczestników,
    - spotkania indywidualne z psychologiem i pedagogiem - 200 uczestników
-

- kącik prawny - 45 uczestników;
  - zajęcia profilaktyczne w ramach godzin wychowawczych - 500 uczestników;
  - Szkoła Podstawowa nr 2:
    - Zarządzanie konfliktem i mediacje rówieśnicze - 238 uczniów klas IV-VIII, 256 uczniów w klasach młodszych,
    - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalne i społeczne - 83 uczestników,
    - „Młode głowy” - 496 uczestników,
    - spotkania z funkcjonariuszem policji - 145 uczestników,
    - spotkania z psychologiem i pedagogiem - 522 uczestników;
  - Szkoła Podstawowa nr 4:
    - Szkolny program wychowawczy,
    - „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć” - 182 uczestników,
    - Trening umiejętności społecznych - 29 uczestników,
    - zajęcia przeciwdziałające przemocy bazujące na czynnikach chroniących - 23 uczestników,
    - warsztaty dotyczące umiejętności nawiązywania właściwych relacji - 24 uczestników,
    - szkolny tydzień i warsztaty filmowe STOP PRZEMOCY - 745 uczestników,
    - doradztwo i wsparcie psychologiczno-pedagogiczne - 125 uczestników,
    - spotkania z funkcjonariuszem policji, straży miejskiej, kuratorem sądowym - 459 uczestników;
  - Szkoła Podstawowa nr 6:
    - Szkolny program wychowawczy, obejmujący tematy dotyczące budowania pozytywnych relacji, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, konfliktów rówieśniczych, edukacji w zakresie zdrowia psychicznego i wsparcia osób borykających się z różnymi dolegliwościami natury psychicznej, profilaktyki cyberprzemocy i zagrożeń płynących z internetu - 818 uczestników,
    - współpraca z instytucjami pomocowymi;
  - Szkoła Podstawowa nr 8:
    - zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki uzależnień - 135 uczestników,
    - zajęcia warsztatowe dotyczące znajomości prawa (odpowiedzialność nieletnich) - 129 uczestników,
    - spotkanie z funkcjonariuszem policji (zagrożenia przemocą i hejtem, odpowiedzialność karna) - 50 uczestników,
  - Szkoła Podstawowa nr 105:
    - „Bieg po zdrowie” - 68 uczestników,
    - spotkanie z funkcjonariuszem policji (przemoc, hejt, konsekwencje prawne ich stosowania) - 19 uczestników,
    - zajęcia z psychologiem i pedagogiem (przemoc rówieśnicza, konsekwencje i wpływ na zdrowie psychiczne), zajęcia z psychologiem ukraińskim - 142 uczestników;
  - Szkoła Podstawowa nr 315:
    - spotkania z funkcjonariuszem policji, straży miejskiej, psychologiem, pedagogiem, prawnikiem,
    - programy edukacyjno-informacyjne nt. uzależnień, przemocy, zdrowego stylu życia.
- źródło: miejskie przedszkola i szkoły podstawowe

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w ramach działań wspierających rodziny we wzmacnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych zrealizował:

- zajęcia grupowe edukacyjno-wspierające dla rodziców dzieci z Zespołem Aspergera – 8 spotkań, 7 uczestników,
- terapię pedagogiczną „Spotkanie z rodziną” – 30 spotkań, 12 rodzin.

Działania podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze prowadzone były również z wykorzystaniem technologii informatyczno-komunikacyjnej, w formie gotowych do pobrania materiałów ze strony internetowej: <https://poradnia.swidnica.pl/poradnia/materialy-do-pobrania/>:

- Wskazówki do pracy z dzieckiem nadpobudliwym,
-

- Depresja dzieci i młodzieży. Część 1,
- Depresja dzieci i młodzieży. Część 2,
- Narkotyki – ryzykowna decyzja,
- Wpływ mediów elektronicznych na dzieci,
- Część I – warunki zewnętrzne a koncentracja uwagi,
- Część II – wpływ zdrowia i samopoczucia dziecka na koncentrację uwagi,
- Część III – ćwiczenia na poprawę koncentracji uwagi.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 r. zrealizowało na rzecz wspierania rodziców i opiekunów w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

- warsztaty „Szkoła dla rodziców i wychowawców” (2 edycje) – 11 osób,
- szkolenie tematyczne podnoszące kompetencje i kwalifikacje kadr systemu pieczy zastępczej, tj. dla rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinny dom dziecka: „Zrozumieć dziecko-mocne wsparcie-czerwiec 2023” – 8 uczestników, „Zrozumieć nastolatka w pieczy zastępczej” – 8 uczestników, „Zrozumieć dziecko-mocne wsparcie-grudzień 2023” – 6 uczestników,
- grupa wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą – 10 spotkań (łącznie 20 godz.), 7 uczestników.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

1.3.2. Przeciwdziałanie uzależnieniom i wzmocnienie działań profilaktycznych wśród ludzi z różnych grup wiekowych

Osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji, w szczególności z powodu doświadczeń związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, zapewnione jest wsparcie i poradnictwo specjalistyczne, w szczególności psychologiczne, terapeutyczne i prawne. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia mieszkańcom Świdnicy dostęp do nieodpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego:

- indywidualne konsultacje z psychologiem Ośrodka udzielane były w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, 5 dni w tygodniu w godz. od 7.30 do 15.30, w Klubie Senior + przy ul. Słobódzkiego 19, 2 razy w miesiącu w godz. od 8.00 do 11:00, w Klubie Senior + przy ul. Saperów 27, 2 razy w miesiącu w godz. od 9.00 do 13:00, w mieszkaniach chronionych przy ul. 1 Maja 23, w terminach ustalanych indywidualnie. Psycholog Ośrodka udzielił wsparcia 148 rodzinom (228 osób w tych rodzinach);
- indywidualne poradnictwo prawne w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, udzielane klientom Ośrodka skierowanym przez pracownika socjalnego, w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, we wtorki i czwartki w godz. od 8.00 do 15.30, konsultacji udzielono 142 osobom;
- poradnictwo rodzinne prowadzone w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, w wymiarze 6 godz. miesięcznie – w 2023 r., zrealizowano 54 godziny konsultacji, z których skorzystało 55 osób, w tym 7 dzieci;
- konsultacje indywidualne dla dorosłych prowadzone przez psychologa i terapeutę rodzinnego w ramach projektu „Świdnica przeciw przemocy”. Konsultacji udzielano w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, w 2023 r. terapeuta rodzinny zrealizował 400 godzin konsultacji, w tym 365 z osobami dorosłymi i 75 z udziałem dzieci, psycholog zrealizował 89 godzin konsultacji, w których uczestniczyło 60 osób;
- grupa wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, cierpiących na depresję, zaburzenia psychiczne lub inne dolegliwości emocjonalne utrudniające funkcjonowanie w życiu społecznym lub osobistym oraz dla ich rodzin i bliskich. Spotkania odbywały się w siedzibie Ośrodka przy

ul. Franciszkańskiej 7. W 2023 r. odbyły się 24 dwugodzinne spotkania, w których uczestniczyło od 2 do 6 osób,

- grupa wsparcia dla osób z doświadczeniem przemocy w rodzinie przeznaczona dla osób, które doświadczyły lub doświadczają jakiegokolwiek rodzaju przemocy w rodzinie. Spotkania odbywały się 2 razy w miesiącu w siedzibie Ośrodka, przy ul. Franciszkańskiej 7, zrealizowano 22 spotkania, w których uczestniczyły 3 osoby.

Formą wsparcia dla osób zagrożonych lub doświadczających przemocy domowej jest wyposażenie w umiejętność reagowania na przemoc oraz radzenia sobie z bezradnością i poczuciem bezbronności. W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował dla mieszkanek Świdnicy, kobiet i dziewcząt warsztaty z samoobrony i asertywności WenDo. Celem warsztatów jest wzmocnienie poczucia pewności siebie i poczucia własnej wartości, przełamanie stereotypów i obaw oraz poczucia winy i wstydu związanych z doświadczaniem przemocy. Warsztaty obejmują naukę:

- skutecznej, spójnej, asertywnej komunikacji,
- rozpoznawania i diagnozowania sytuacji przekraczania granic,
- podejmowania decyzji,
- reagowania na sytuacje przekraczania granic, dyskryminację i przemoc,
- samoobrony fizycznej w sytuacjach ataku/napaści.

Warsztaty prowadziły dwie certyfikowane trenerki WenDo. Zrealizowano 2 edycje, w wymiarze 16 godz. dydaktycznych każda. W warsztatach wzięło udział 22 kobiety 10 kobiet.

W Ośrodku zorganizowano również spotkania grupy wsparcia dla młodzieży o charakterze otwartym (po wcześniejszej konsultacji z terapeutą), w szczególności w celu nauki budowania relacji i komunikacji z innymi oraz podejmowania ról życiowych, rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami, funkcjonowania w relacjach bez przemocy oraz budowania pewności siebie i poczucia własnej wartości. Grupę prowadziło 2 terapeutów, a zajęcia adresowano do młodzieży ze świdnickich placówek oświatowych, wymagającej wsparcia w budowaniu bezpiecznych relacji. Spotkania grupy odbywały się w siedzibie MOPS przy ul. Franciszkańskiej 7, 1 raz w miesiącu (z miesięczną przerwą wakacyjną). W 2023 r. zrealizowano 11 spotkań, w których uczestniczyło do 8 osób.

Rodziny, które wychowują małe dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspierane są pracą asystenta rodziny. Asystent rodziny to specjalista, którego zadaniem jest codzienne towarzyszenie rodzinie niepotrafiącej samodzielnie pokonać różnych trudności życiowych. Pracownik socjalny przeprowadzając rodzinny wywiad środowiskowy i stwierdzając, że w rodzinie występuje problem opiekuńczo-wychowawczy, w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnioskuje o wsparcie rodziny poprzez przydzielenie asystenta, bez względu na dochód rodziny. Rodzina musi wyrazić zgodę na takie wsparcie i współpracować. Asystent pracuje również z rodziną, w której dzieci zostały zabezpieczone w pieczy zastępczej. Jego praca skupia się wówczas na tym, aby wspomóc rodzinę w stworzeniu przez nią warunków pozwalających na powrót dzieci do domu rodzinnego.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzyła obszar działań asystenta rodziny, poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, rodzin które oczekują oraz rodzin, w których urodziło się dziecko niepełnosprawne. Praca asystenta rodziny polega wówczas przede wszystkim na udzieleniu informacji o dostępnych formach pomocy, reprezentowaniu kobiety przed instytucjami i urzędami oraz wsparciu w realizacji codziennych obowiązków i przezwyciężaniu problemów wychowawczych. W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w ustawie „Za życiem” należy wystąpić z wnioskiem do Ośrodka. Nie jest stosowana w tym przypadku procedura przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Asystenci rodziny wsparciem obejmowali łącznie 84 rodziny, w tym:

- w 2023 r. zlecono współpracę z 18 nowymi rodzinami,
- 46 rodzin do pracy z asystentem rodziny zobowiązał sąd,
- 2 rodziny, z 3 dziećmi, objęte były wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”, z tytułu niepełnosprawności dziecka,
- w rodzinach objętych asystenturą wychowywało się łącznie 167 dzieci,
- w rodzinach objętych asystenturą 40 dzieci przebywało w pieczy zastępczej, w tym:
  - 10 dzieci zostało umieszczonych w pieczy w 2023 r.,
  - 2 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej,
- na dzień 31 grudnia 2023 r. wsparcia asystenta rodziny wymagało 51 rodzin,
- średni czas pracy asystenta z rodziną wynosił 32 miesiące, w tym praca asystenta rodziny z rodzinami odbywała się przez okres:
  - do 1 roku – 25 rodzin,
  - do 2 lat – 20 rodzin,
  - do 3 lat – 14 rodzin,
  - powyżej 3 lat – 25 rodzin, w tym 16 zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd,
- 33 rodziny zakończyły pracę z asystentem rodziny, w tym:
  - 13 rodzin ze względu na zrealizowanie planu pracy,
  - 17 rodzin ze względu na brak współpracy z asystentem,
  - 3 rodziny ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,
- odbyło się 77 posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny.

Pracę na rzecz rodzin do końca września 2023 r. realizowało 5 asystentów rodziny (4 w wymiarze całego etatu, 1 w wymiarze ½ etatu), a od października 4 asystentów rodziny (4 etaty), zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w ramach realizowanego poradnictwa udzielił wsparcia w formie:

- interwencji kryzysowej z powodu:
  - przemocy domowej – 92 porady dla 28 osób, w tym 25 porad dla 7 dzieci i młodzieży,
  - uzależnień – 4 porady udzielone 2 osobom,
  - współuzależnienia – 7 porad udzielonych 2 osobom,
  - problemów wychowawczych – 86 porad dla 46 osób, w tym 52 porady dla 25 dzieci i młodzieży,
  - zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 103 porady dla 31 osób, w tym 37 porad dla 11 dzieci,
  - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 41 porad dla 20 osób, w tym 7 porad dla 2 dzieci, młodzieży;
- pomocy psychologicznej z powodu:
  - przemocy domowej – 160 porad dla 36 osób, w tym 25 porad dla 7 dzieci i młodzieży,
  - uzależnień – 4 porady udzielonych 2 osobom,
  - współuzależnienia – 12 porad udzielonych 2 osobom,
  - problemów wychowawczych – 125 porad dla 56 osób, w tym 55 porad dla 27 dzieci i młodzieży,
  - zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 217 porad dla 49 osób, w tym 75 porad dla 17 dzieci i młodzieży,
  - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 104 porady dla 30 osób, w tym 13 porad dla 3 dzieci i młodzieży;

- pomocy prawnej z powodu:
  - rozwodu – 3 porady dla 3 osoby,
  - władzy rodzicielskiej 7 porad dla 5 osób,
  - rodzinnego – 5 porad dla 5 osób.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy zrealizował na rzecz mieszkańców Świdnicy w ramach statutowej działalności w 2023 r.:

- badania diagnostyczne dzieci i młodzieży, mające na celu m.in. poznanie możliwości rozwoju, zachowań, specyfiki trudności w funkcjonowaniu szkolnym:
  - psychologiczne – 932 diagnoz,
  - pedagogiczne – 837 diagnoz,
  - logopedyczne – 398 diagnozy,
  - związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej – 14 diagnoz;
- pomoc bezpośrednią związaną z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży:
  - terapię pedagogiczną, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 21 dzieci,
  - terapię logopedyczną – 113 dzieci,
  - terapię psychologiczną – 19 dzieci,
  - terapię BFB – 22 dzieci,
  - Trening Umiejętności Społecznych – 8 dzieci,
  - porady, konsultacje – 156 dzieci;
- badania dzieci skierowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w trybie pilnym, w związku ze zmianą sprawowania opieki (rodzina zastępcza lub adopcja) – 56 osób.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Dla mieszkańców Świdnicy nieodpłatne wsparcie i poradnictwo specjalistyczne zapewniają również:

- szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Świdnicę, w formie indywidualnych konsultacji psychologicznych oraz zajęć grupowych dla społeczności szkolnej – łącznie udzielono 6.176 porad, w tym 3.383 uczniom, 1.593 rodzicom/opiekunom i 1.473 wychowawcom;

źródło: miejskie szkoły podstawowe

- na zlecenie Urzędu Miejskiego, w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, przy ul. Długiej 33, w okresie styczeń-grudzień 2023 r. (z wyłączeniem miesięcy wakacyjnych) konsultacji udzielał psycholog, z których skorzystało 101 osób dorosłych, w tym 71 kobiet i 30 mężczyzn oraz 14 dziewczynek i 17 chłopców.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

- Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych przy ul. Długiej 33, w formie porad prawnych i obywatelskich oraz mediacji udzielanych w poniedziałki i czwartki od 13.00 do 17.00, wtorki, środy i piątki od 8.00 do 12.00;
- Stowarzyszenie Obrona Praw Człowieka i Obywatela „St.O.P.” przy Urzędzie Gminy w Świdnicy, w formie pomocy prawnej udzielanej w punkcie prowadzonym przy ul. Głowackiego 4, w poniedziałki i czwartki od 7.30 do 11.30, wtorki i środy od 12.30 do 16.30, piątki od 9.00 do 13.00;
- Fundacja Pomocy Prawnej NEGOTIUM w formie porad prawnych wraz z kompleksową obsługą podopiecznego przy ul. Długiej 54-58/5, w środy i czwartki po uprzednim umówieniu na spotkanie mailowo lub telefonicznie;
- Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przesłaniem w Świdnicy przy placu Św. Małgorzaty 1 w formie pomocy psychologicznej, prawnej, psychoterapeutycznej, psychiatrycz-

nej oraz szerokiego wsparcia materialnego i rzeczowego; pomocy udzielano w poniedziałki, środy, czwartki, piątki od 8:00 do 15:00, we wtorki od 13:00 do 20:00, w soboty od 9:00 do 14:00;

- Poradnia Psychologiczna i Poradnie Zdrowia Psychicznego w zakładach opieki zdrowotnej.

Mieszkańcy Świdnicy uwikłani w problem alkoholowy i przemocowy korzystali w 2023 r. z profesjonalnego leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą stacjonarnie i całodobowo oraz ambulatoryjnie:

- całodobowy program psychoterapii uzależnień w Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze realizowały 124 osoby, z czego program terapii ukończyło 85 uczestników;
- w warunkach ambulatoryjnych w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu i Poradni Leczenia Uzależnień:
  - program terapii uzależnienia realizowało 150 osób, z czego program terapii ukończyło 50 uczestników,
  - program terapii współuzależnienia realizowało 29 osób, z czego program terapii ukończyło 15 uczestników,

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze realizowało profesjonalne programy terapeutyczne mające na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz i Poradni Leczenia Uzależnień w Świdnicy, w tym:

- Poradnictwo i terapia indywidualna dla osób uwikłanych w przemoc domową i dla rodziców osób uzależnionych – 49 udzielonych świadczeń, 48 godz. terapii indywidualnej, w ramach 16 dyżurów,
- Terapia grupowa dla osób doświadczających przemocy domowej - 12 osób, 60 godz. terapii, w ramach 15 sesji,
- Grupowy trening asertywności dla osób doświadczających przemocy domowej – 10 uczestników, 10 godz., w ramach 3 sesji,
- Poradnictwo i terapia indywidualna dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej – 5 uczestników, 45 godz., w ramach 15 sesji,
- Trening kompetencji społecznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej – 13 uczestników, 60 godz. w ramach 20 sesji,
- Terapia grupowa dla sprawców przemocy domowej – grupa 7 uczestników, 60 godz. terapii, w ramach 15 sesji,
- Grupa pracy nad złością – 9 uczestników, 24 godz. terapii, w ramach 6 sesji,
- Trening umiejętności służących zdrowieniu – 10 uczestników, 32 godz. terapii, w ramach 8 sesji,
- Trening zapobiegania nawrotom choroby – 14 uczestników, 52 godz. terapii, w ramach 13 sesji.

źródło: Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze

Gmina Miasto Świdnica zleciła i udzieliła dotacji na realizację zadania publicznego Miasta z zakresu ochrony zdrowia pn. „Wsparcie osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin” Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „ACCESS”, które udziela pomocy w chorobie alkoholowej i innych uzależnieniach na bazie własnych doświadczeń, integruje środowisko trzeźwościowe, promuje trzeźwy styl życia oraz udziela wsparcia w zakresie utrzymania abstynencji i rodzinom osób uzależnionych – 135 uczestników spotkań.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

---

1.3.3. Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego

Osoby wymagające całodobowej opieki kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu: dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych fizycznie, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Systematycznie wzrasta liczba osób kierowanych do domów pomocy społecznej (o 10,4% w stosunku do 2022 r.) oraz koszty gminy w tym zakresie (o 31,8% w stosunku do 2022 r.). Potrzeby związane z umieszczeniem w placówce są realizowane na bieżąco.

Osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają całodobowej opieki, może zostać przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. Gmina Miasto Świdnica dysponuje mieszkaniem chronionym przy ul. Kopernika 9e/1, o łącznej powierzchni użytkowej 87,08 m², które obejmuje 3 pokoje mieszkalne, pomieszczenie gospodarcze oraz odpowiednio wyposażone pomieszczenia wspólne, tj. przedpokój, łazienkę i kuchnię. Pobyt w mieszkaniu jest formą pomocy społecznej, która ma na celu zapewnienie mieszkańcom warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku, pod opieką specjalistów, w integracji ze społecznością lokalną.

Po zakończeniu Projektu „Świdnickie Jaskółki”, od dnia 1 kwietnia 2022 r., 20 mieszkań wspomaganych przy ul. 1-go Maja 23 w Świdnicy, zostało przekształconych w 20 mieszkań chronionych (wspieranych i treningowych), z przeznaczeniem dla 30 pełnoletnich mieszkańców Świdnicy, którzy ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki. Placówka oferuje miejsce pobytu w mieszkaniu chronionym wraz z indywidualnie dopasowaną ścieżką działań.

W 2023 r. w mieszkaniach chronionych przebywało 40 osób w tym 3 osoby przy ul. Kopernika 9a/1. Z powodu skierowania do domu pomocy społecznej, śmierci, usunięcia za nadużywanie alkoholu, powrotu do środowiska rodzinnego, zapewnienia schronienia we własnym zakresie 20 osób zrezygnowało z tej formy wsparcia.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W realizacji zadań wobec rodziny dotkniętej przemocą najważniejsze jest przerwanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa osobom jej doświadczającym. Osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej przemocą domową i nie mają możliwości przebywania ze sprawcą przemocy pod wspólnym dachem w miejscu dotychczasowego zamieszkania, mogą znaleźć schronienie w hostelu dla ofiar przemocy. Jest to miejsce tymczasowe (do 3 miesięcy), nieodpłatnego pobytu. W razie konieczności udzielana jest pomoc w uzyskaniu opieki medycznej, wyżywienie, pomoc materialna. Przyjęcia dokonuje się na pisemną prośbę poszkodowanego, po uprzednim zgłoszeniu przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonariusza policji, kuratora, pedagoga szkolnego. W przypadku braku takiego zgłoszenia, po przyjęciu do hostelu, należy uzyskać potwierdzenie swojej trudnej sytuacji od któregoś z wymienionych podmiotów.

Schronienie i wsparcie osobom doznającym przemocy w Świdnicy zapewnia Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, w ramach prowadzonego hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie, dysponującego 12 miejscami. W 2023 r.:

- udzielono schronienia 10 osobom, w tym 4 dorosłym i 6 dzieciom,
- mieszkańcy przebywali w hostelu łącznie 2.578 osobodni,
- zapewniono pomoc w formie noclegu, wyżywienia (okresowo), wsparcia pedagogiczno-pedagogicznego, rozmów wspierających i motywujących do rozwiązywania problemów.

źródło: Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udostępnia mieszkanie interwencyjne dla rodzin, osób samotnych i osób z dziećmi, pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową lub są ofiarami przemocy domowej. Dysponuje ono 7 miejscami. W 2023 r. zapewniono schronienie 3 osobom, w tym 1 kobiecie i 2 dzieci.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Cel strategiczny 2. Aktywna polityka senioralna i włączenie społeczne grup defaworyzowanych

Cel operacyjny 2.1. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych sprzyjających włączeniu społecznemu i przeciwdziałających negatywnym zjawiskom społecznym

2.1.1. Rozwój infrastruktury sprzyjającej włączeniu społecznemu

W 2023 r. Gmina Miasto Świdnica posiadała 116 czynnych umów na dysponowanie lokalem z najmem socjalnym. Z zasobów Miasta:

- 39 rodzin (86 osób w tych rodzinach) otrzymało przydział lokalu z najmem socjalnym, w tym 31 rodzin (67 osób w tych rodzinach) z listy wyroków eksmisyjnych, 8 rodzin (19 osób) z listy oczekujących na lokal,
- 67 rodzin (143 osoby w tych rodzinach) otrzymało przydział lokalu komunalnego, w tym 16 rodzin (35 osób) z listy oczekujących na lokal, 39 rodzin (80 osób) z listy zamiany lokali, 12 rodzin (28 osób) z listy programu remontowego.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

Osobom posiadającym tytuł prawny do lokalu, zamieszkującym w tym lokalu, który spełnia kryterium metrażowe, pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego, przysługuje dodatek mieszkaniowy. Jest to świadczenie pieniężne, które pozwala utrzymać mieszkanie wówczas, gdy najemca lub właściciel nie mogą samodzielnie pokryć wydatków na jego utrzymanie. W 2023 r. dodatek mieszkaniowy wypłacono 749 osobom.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

Od 1 stycznia 2023 r. w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje ośrodek wsparcia w postaci Schroniska dla Osób Bezdomnych. W związku z powyższym pomoc w postaci tymczasowego schronienia dla osób dotkniętych problemem bezdomności, mających ostatni meldunek stały na terenie miasta Świdnicy, realizowano w nowo otwartym schronisku przy ul. Westerplatte 47. Zapewnia ono osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej, a także codzienne wyżywienie oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju oraz jego spożycie. Przyznanie prawa do niepieniężnego świadczenia z pomocy społecznej, jakim jest tymczasowe schronienie, następuje odpowiednio na wniosek po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydaniu decyzji administracyjnej. Schronisko dysponuje 30 miejscami, a pobyt jest odpłatny na zasadach określonych w uchwale Rady Miejskiej.

Dodatkowo od 11 grudnia 2023 r. na terenie przyległym do schroniska ustawiono wynajęty kontener socjalny, w którym w godzinach 18:00-7:00 z noclegu mogły skorzystać osoby bezdomne będące pod wpływem środków psychoaktywnych. Prowadzenie ewidencji osób przebywających w kontenerze oraz nadzór nad jego funkcjonowaniem zlecono opiekunowi schroni-

ska. W 2023 r. w schronisku przebywało 69 osób, zaś z noclegu w kontenerze socjalnym skorzystało 29 potrzebujących. Z powodu powrotu do rodziny 2 osoby zrezygnowały ze schronienia.
źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1.2. Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych

Starostwo Powiatowe w Świdnicy w 2023 r. realizowało na terenie Powiatu Świdnickiego programy w zakresie profilaktyki zdrowotnej:

- Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy. Programem objęto 244 osoby, w tym:
  - 225 osób wypełniło ankiety wstępne,
  - 120 osób zostało zakwalifikowanych do densytometrii,
  - u 186 osób przeprowadzono badania densytometryczne,
  - u 93 osób stwierdzono osteopenię,
  - u 45 osób stwierdzono osteoporozę,
  - 172 osobom udzielono konsultacji lekarskich,
  - 172 osoby poddano działaniom edukacyjnym w zakresie osteoporozy,
  - 45 osób skierowano do POZ celem dalszej diagnostyki lub leczenia;
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Mieszkańców Powiatu Świdnickiego w tym zrealizowano:
  - indywidualne konsultacje psychologiczne dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu Powiatu Świdnickiego, 26 uczniów,
  - warsztaty „Zrozumieć seniora” skierowane do uczniów klas II liceów ogólnokształcących z terenu Powiatu Świdnickiego, 7 szkół, 365 uczniów.

źródło: Starostwo Powiatowe

Urząd Miejski w Świdnicy zrealizował w 2023 r. w ramach profilaktyki zdrowotnej:

- Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego in vitro dla mieszkańców Gminy Miasto Świdnica na lata 2020-2023 – na dzień 31 grudnia 2023 r. do programu zakwalifikowano 17 par, z czego 13 par przystąpiło do realizacji procedury.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

2.1.3. Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych

Osoby starsze mogą zostać objęte usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze przyznawane są osobom, które ze względu na stan zdrowia, wiek lub inną przyczynę wymagają pomocy osób drugich, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożności zapewnienia jej przez rodzinę. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, realizowane przez opiekunki społeczne zatrudnione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w formie umowy zlecenia. Usługi opiekuńcze obejmują przede wszystkim pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2023 r.:

- z usług opiekuńczych korzystało 325 rodzin (351 osoby w tych rodzinach),
- zrealizowano 65.845 godz. usług opiekuńczych.

Osoby korzystające ze świadczeń ponoszą częściową odpłatność, w zależności od swojej sytuacji materialnej, na zasadach określonych uchwałą Rady Miejskiej w Świdnicy. Część osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych korzysta z pracy wolontariuszy, realizujących pracę na rzecz świdnickich seniorów, w zamian za uzyskanie umorzenia zadłużenia czynszowego. W 2023 r. Urząd Miejski skierował do prac w ramach wolontariatu 3 osoby.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowe programy:

➤ Korpus Wsparcia Seniorów:

W zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia, służący poprawie bezpieczeństwa oraz zwiększenia możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez osoby starsze. W realizację wsparcia zaangażowanych było 14 wolontariuszy, których rolą było wspólne spędzanie czasu z seniorem, zakupy, dostarczanie produktów żywnościowych i innych artykułów podstawowej potrzeby, pomoc w umawianiu wizyt lekarskich, w załatwieniu prostych spraw urzędowych. Obejmowali wsparciem 14 seniorów.

W ramach programu dodatkowo zapewniono seniorom dostęp do tzw. „opieki na odległość” – w postaci opaski bezpieczeństwa. To nowoczesna forma sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, które czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Prosta w obsłudze opaska połączona jest z usługą operatora pomocy. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika, zapewnia połączenie się ze stale gotowym do interwencji ratownikiem medycznym, opiekunem medycznym lub pielęgniarką. W zależności od sytuacji zapewni on wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosi o interwencję kogoś z najbliższego otoczenia seniora (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), pracownika ośrodka pomocy społecznej lub wezwie służby ratunkowe. W ramach programu udostępniono nieodpłatnie 100 opasek, które wyposażone są w co najmniej 3 z funkcji: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja). W 2023 r. z tej formy wsparcia skorzystało 73 seniorów;

➤ Opieka wytchnieniowa:

Celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Wsparcie to polegało na odciążeniu członków rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych, poprzez pomoc w codziennych obowiązkach, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w zabiegach higienicznych i toaletowych, wspólne spędzenie czasu wolnego, pomoc w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem. Ośrodek świadczył usługi opieki wytchnieniowej na rzecz 65 osób;

➤ Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej:

Program adresowany jest do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, także osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym, albo orzeczenie równoważne, która wymaga usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności. Usługi asystenta w szczególności mogą polegać na: pomocy w wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika miejsce, zakupach z udziałem uczestnika, załatwianiu spraw urzędowych, nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami, korzystaniu z dóbr kultury, wykonywaniu codziennych czynności. Ze wsparcia w formie usług asystenckich w 2023 r. korzystało 45 osób.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Osobom wymagającym intensywnych świadczeń pielęgnacyjnych, których w miejscu zamieszkania nie można zapewnić, oferowane są świadczenia w ramach opieki długoterminowej. Na terenie Powiatu Świdnickiego dla mieszkańców Świdnicy zadanie było realizowane przez:

- Szpital „Mikulicz” w Świebodzicach, ul. Marii Skłodowskiej-Curie – 39 dostępnych miejsc,
- NZOZ Caritas Diecezji Świdnickiej – Świdnickie Hospicjum i Zakład Opieki Leczniczej Ojca Pio, ul. Przyjaźni w Świdnicy – 46 dostępnych miejsc (w tym 10 łóżek komercyjnych). Wsparcie objęło 26 mieszkańców Świdnicy.

Stacjonarną opiekę paliatywną na rzecz pacjentów nieuleczalnie chorych, w terminalnym stadium choroby na terenie Powiatu Świdnickiego zapewniało hospicjum stacjonarne Szpital „Mikulicz” w Świebodzicach, ul. Marii Skłodowskiej-Curie – 13 dostępnych miejsc.

źródło: Starostwo Powiatowe

Gmina Miasto Świdnica zleciła i udzieliła dotacji na realizację zadania publicznego Miasta „Działania mające na celu wspieranie osób chorych, niepełnosprawnych, w wieku senioralnym i ich rodzin oraz promocję zdrowego stylu życia”:

- Towarzystwu Przyjaciół Chorych „Hospicjum” – liczba odbiorców ok. 130 osób,
- Fundacji eRAKobiet – liczba odbiorców ok. 100 osób,
- Fundacji EndoMama – liczba odbiorców ok. 70 osób.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

2.1.4. Rozwój i dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych

W Świdnicy budynki użyteczności publicznej oraz główne dworce: kolejowy i autobusowy, są dostosowane i dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Przystanki komunikacyjne systematycznie przystosowywane są do obsługi osób starszych i niepełnosprawnych. Propozycje przygotowywane w sferze kulturalnej i sportowej mają charakter otwarty, uwzględniający potrzeby osób niepełnosprawnych. Windy i miejsca wyznaczone dla osób poruszających się na wózkach w budynkach umożliwiają pełną dostępność imprez. Sala teatralna wyposażona jest w pętlę indukcyjną, umożliwiającą osobom słabo słyszącym i niedosłyszącym pełne korzystanie z oferty programowej.

W 2023 r. w ramach zadania:

- „Przebudowa schodów w Szkole Podstawowej nr 4” wykonano windę,
- „Przebudowa Szkoły Podstawowej nr 1 pod względem wymagań przepisów PPOŻ” zbudowano podjazd dla osób z niepełnosprawnościami,
- „Przebudowa wewnętrznych instalacji w Niepublicznej Szkole Podstawowej Świdnickiego Stowarzyszenia Oświatowego „Bliżej Dziecka” przy ul. Jagiellońskiej” w toaletach szkoły zastosowano kontrastowe kolory w celu ułatwienia korzystania z nich przez osoby słabowidzące.

źródło: Wydział Przetargów i Inwestycji Miejskich Urzędu Miejskiego

Ponadto przy bocznym wejściu do Miejskiej Biblioteki Publicznej, od strony skweru z dzikami, zainstalowano wideodomofon w celu ułatwienia obsługi osób z niepełnosprawnościami, mającymi problem z poruszaniem się oraz dla wszystkich innych osób, chcących skorzystać z wejścia do biblioteki, pomijać barierę architektoniczną-schody przy wejściu głównym. Za pośrednictwem wideodomofonu możliwy jest kontakt z pracownikami portierni, którzy zdalnie otwierają drzwi. Urządzenie zamontowano w zasięgu swobodnego dostępu zarówno przez osobę stojącą, jak i siedzącą na wózku inwalidzkim.

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

2.1.5. Rozwój działań ograniczających dziedziczenie ubóstwa

W celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenia pieniężne oraz niepieniężne, przyznawane na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności ustawy: o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów m.in.:

- zasiłek z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności – 46 rodzin (213 osób w tych rodzinach),
- zasiłek z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza rodzinom niepełnym lub wielodzietnym – 87 rodzin (287 osób w tych rodzinach),
- zasiłek rodzinny – 1.398 osób,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 37 osób,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 16 osób,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 149 osób,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 249 osób,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 119 osób,
- świadczenie rodzicielskie – 136 osób,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 251 osób,
- 419 rodzin (205 dzieci w tych rodzinach) korzystało z żywności w ramach Banku Żywności.

Stypendium szkolne jest formą pomocy dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna. W 2023 r. świadczeniem objęte były 353 osoby.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego: pożar, powódź, ciężka choroba, pobyt w szpitalu, zgon członka rodziny, kradzież w szkole, inne zdarzenie, którego uznanie należy będzie do organu przyznającego świadczenie w formie decyzji administracyjnej. W 2023 r. świadczeniem objęto 21 osób.

W pomocy środowiskowej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej najważniejszym zadaniem jest praca socjalna, która skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Skierowana jest na przywrócenie zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego. W 2023r. kontraktem socjalnym objęto 114 osób, zawarto 114 kontraktów.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Miejski w ramach pomocy osobom i rodzinom o niskich dochodach udzielił wsparcia w formie:

- dodatku mieszkaniowego – 749 osób,
- umorzenia zaległości czynszowych i innych opłat związanych z umową najmu lokalu, w zamian za pracę w ramach wolontariatu – 1 osoba.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.1.6. Rozwój polityki senioralnej

W Świdnicy miejsca, w których osoby starsze mogą się spotykać, dzielić doświadczeniem i oddawać ulubionym aktywnościom tworzą placówki wsparcia dziennego dla seniorów i Uniwersytet Trzeciego Wieku. Ich zadaniem jest stworzenie miejsca, w którym uczestnicy mogą utrzymywać aktywność fizyczną i społeczną, poszerzać kompetencje, próbować nowych rzeczy, a przede wszystkim podtrzymywać więzi koleżeńskie i wzajemnie się wspierać. Aby kształtować pozytywny wizerunek osób starszych, aktywnych fizycznie, psychicznie i społecznie, w mediach społecznościowych, na stronach internetowych i w lokalnych mediach umieszczane są informacje o zaangażowaniu seniorów w działania, jakie są prowadzone. Przekłada się to na wzrost zainteresowania seniorów udziałem w zorganizowanych zajęciach.

W 2023 r. w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonowały placówki wsparcia dla seniorów:

- Klub Seniora przy ul. Malinowej 2, przeznaczony dla 30 uczestników – w 2023 r. w zajęciach uczestniczyło 57 osób,
- Dzienny Dom „Senior+”, przy ul. Saperów 27, przeznaczony dla 130 uczestników – w 2023 r. w zajęciach uczestniczyło 157 osób,
- Klub Seniora Zarzecze, przy ul. Rolniczej 9, przeznaczony dla 40 uczestników – w 2023 r. w zajęciach uczestniczyło 27 osób,
- Klub Seniora na Osiedlu Młodych, przy ul. M. Kozara-Słobódzkiego 19, przeznaczony dla 60 uczestników – w 2023 r. w zajęciach uczestniczyło 146 osób.

Celem placówek jest aktywizacja i integracja uczestników ze środowiskiem lokalnym, budowanie nowych więzi, organizowanie wzajemnej pomocy, poprawa stanu psychofizycznego uczestników, poprzez korzystanie z oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej organizowanej w placówkach. Udostępniają one seniorom infrastrukturę pozwalającą na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego. W 2023 r. realizowano m.in.:

- działania kulturalno-oświatowe: udział w koncertach, wernisażach, wyjścia do kina, teatru,
- działania aktywizujące ruchowo: ćwiczenia ruchowe, piesze wycieczki, zajęcia taneczne, nordic walking, joga, pilates, bieżnia, rower stacjonarny,
- aktywizację społeczną, w tym wolontariat, zbiórki, akcje charytatywne,
- terapię zajęciową: warsztaty manualne, zajęcia pobudzające psychoruchowo, gry planszowe stymulujące procesy myślowe i pamięciowe,
- spotkania integracyjne i okolicznościowe,
- spotkania z psychologiem,
- działania edukacyjne w zakresie obsługi komputera, poszerzające wiedzę o zdrowiu, w zakresie bezpieczeństwa seniorów.

Zgodnie z założeniami Programu Wieloletniego „Senior+”, uczestnikami zajęć w placówkach są seniorzy, nieaktywni zawodowo, w wieku powyżej 60 lat. Objęci są również usługami socjalnymi, w formie zapewnienia ciepłego napoju, miejsca do odpoczynku, spędzania wolnego czasu, wsparcia emocjonalnego, pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, w wypełnieniu dokumentów, udostępnienia komputera z dostępem do internetu oraz urządzeń wielofunkcyjnych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, rejestracji do lekarza.

Świdniccy Seniorzy mogą uczestniczyć w programie polityki społecznej pod nazwą Świdnicka Karta Seniora, który został przyjęty uchwałą nr XXI/219/16 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 24 czerwca 2016 r. W ramach programu wprowadzone zostały zniżkowe i promocyjne opłaty dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z dóbr kultury, sportu i rozrywki, usługi publiczne oraz preferencyjne oferty pozostałych partnerów – przedsiębiorców prowadzących dzia-

łalność gospodarczą, którzy wyrazili chęć przystąpienia do programu, 31 grudnia 2023 r. liczba partnerów programu wyniosła 102.

Osobami uprawnionymi do korzystania z przywilejów w programie są osoby powyżej 60 roku życia. W 2023 r. wydano 372 karty, od początku realizacji programu, od 2016 r. przystąpiło do niego 4.739 świdnickich seniorów.

Potwierdzeniem uczestnictwa w programie jest posiadanie Karty Seniora, wydawanej w siedzibie Dziennego Domu „Senior+” przy ul. Saperów 27. W imieniu osób, którym wiek lub stan zdrowia nie pozwala na samodzielne poruszanie się, wnioski mogą składać ich opiekunowie, a wydanie karty następuje w miejscu zamieszkania seniora. Karta jest imienna i ważna bezterminowo. Może korzystać z niej również opiekun, po okazaniu swego dokumentu tożsamości oraz upoważnienia seniora.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzi działalność wśród seniorów, której celem jest propagowanie i realizacja aktywnego stylu życia. Adresatami oferty Uniwersytetu są osoby w wieku 50+. W 2023 r. skorzystało z niej ok. 2.200 osób i były to m. on.:

- działania aktywizujące ruchowo, przywracające sprawność: joga, pilates, taniec, petanka, nordic walking, wycieczki turystyczne,
- edukacja zdrowotna – wykłady w trakcie których promowana jest wiedza z zakresu dobrostanu, ruchu i regularnych aktywności fizycznych i umysłowych,
- zajęcia z psychologii,
- działania mające na celu podnoszenie świadomości społeczności lokalnej oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych:
  - występy grupy teatralnej UTW-orki w szkołach, podczas uroczystości miejskich, na podwórkach,
  - koncerty zespołu „Jesienna Gama”,
  - cykliczne spotkania w „Międzykulturowej Kawiarence” oraz spotkania „Caffe Senior” z prelekcjami, wykładami prezentującymi pasje i talenty seniorów,
  - nauka języków,
  - spotkania grup sportowych i amatorskich grających w brydża,
  - praca w Obywatelskim Parlamencie Seniorów, Dolnośląskiej Społecznej Radzie Senioralnej,
  - udział w Mobilnej Akademii Nestora im. Krystyny Lasek.

źródło: Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku

Cel operacyjny 2.2. Wsparcie na rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

2.2.1. Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej

Działania koordynujące pracę organizacji i instytucji realizujących zadania na rzecz mieszkańców Świdnicy zostały usystematyzowane w „Programie współpracy Gminy Miasto Świdnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną na 2023 rok”, ustanowionym uchwałą nr XLVI/486/22 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 25 listopada 2022 r. Program ma na celu budowanie partnerstwa służącego rozpoznaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

W Urzędzie Miejskim w Świdnicy w Wydziale Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego mieści się Gminne Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera. Działania i cele strategiczne GCOIE obejmują:

- uruchomienie nowych korytarzy komunikacji i przekazu informacji,

- profesjonalizację usług gospodarczych,
- promocję gospodarczą Świdnicy,
- wsparcie i pośrednictwo w nawiązywaniu współpracy gospodarczej między przedsiębiorcami, a innymi firmami o zasięgu lokalnym, regionalnym i międzynarodowym,
- dostęp do kompleksowej informacji gospodarczej,
- organizowanie spotkań biznesowych z udziałem ekspertów zewnętrznych z Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej (DAWG) oraz Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (m.in. konferencje, szkolenia, debaty).

Współpraca przedsiębiorców z GCOIE jest możliwa po wypełnieniu Karty Przedsiębiorcy/Eksportera.

2.2.2. Rozwój współpracy instytucji i organizacji w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych

Mieszkańcy Świdnicy posiadający zadłużenie w opłatach za mieszkanie, w zamian za uzyskanie umorzenia zadłużenia czynszowego, mogą realizować usługi opiekuńcze na rzecz świdnickich seniorów, w formie wolontariatu. W 2023 r. Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego skierował do prac w ramach wolontariatu 3 osoby, zaległości w związku z wolontariatem umorzono 1 osobie.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

Powiatowy Urząd Pracy oferuje osobom bezrobotnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym alternatywne formy aktywizacji zawodowej i instrumenty rynku pracy:

- organizacja staży – 97 osób,
- zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych – 50 osób,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 20 osób,
- refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 48 osób,
- refundacja kosztów przejazdu – 31 osób,
- refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do 6 roku życia – 3 osoby,
- bon na zasiedlenie dla osób do 30 roku życia – 6 osób,
- zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego dla osób do 30 roku życia – 2 osoby,
- finansowanie szkoleń – 41 osób,
- organizacja prac społecznie użytecznych – 28 osób,
- zatrudnienie w ramach robót publicznych – 53 osoby,
- refundacja wynagrodzeń za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 lat – 13 osób,
- finansowanie studiów podyplomowych – 10 osób.

Osobom poszukującym pracy, Powiatowy Urząd Pracy udzielał poradnictwa zawodowego w formie indywidualnych porad zawodowych – 137 osób oraz informacji grupowych – 6 spotkań dla 29 osób, a także 2 grupowe porady zawodowe dla 3 osób. Podczas rozmów doradczych uczestnicy są motywowani do zdobywania nowych kwalifikacji w ramach kursów zawodowych oraz uzupełniania wykształcenia, co zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy oraz możliwości zatrudnienia. W ramach aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zorganizowano Targi Pracy, w których udział wzięło 500 osób.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

2.2.3. Współpraca z pracodawcami na rzecz aktywizacji zawodowej grup defaworyzowanych

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy w ramach działalności statutowej w 2023 r. zrealizował projekt „Kierunek aktywizacja”, w którym udział wzięły 103 osoby. Urząd publikował

również informacje sygnałowe w zakresie zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w Powiecie Świdnickim: Barometr Zawodów.

Powiatowy Urząd Pracy realizował w zakresie zatrudnienia:

- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej -50 osób,
- refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 48 osób.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia Gmina Miasto Świdnica realizowała w formie organizacji i współorganizacji szkoleń, spotkań informacyjnych i doradczych dla przedsiębiorców oraz zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym realizowanych ze środków UE oraz poprzez tworzenie preferencyjnych warunków dla przedsiębiorców. W 2023 r. zorganizowano:

- Świętojański EKOPIKNIK, podczas którego na 57 stoiskach zaprezentowali się lokalni i okoliczni przedsiębiorcy,
- spotkanie dla przedsiębiorców „Dolnośląskie śniadania biznesowe dla MŚP”, 60 osób,
- spotkanie dla przedsiębiorców „Bezpieczeństwo energetyczne przedsiębiorstwa”, 70 osób,
- spotkanie „Świdnica przedsiębiorcom – KOBETA W BIZNESIE”, 50 osób,
- konferencja „Świdnickie Forum Energetyki Obywatelskiej”, 300 osób.

Stale rozwijano:

- dedykowaną grupę wsparcia lokalnych przedsiębiorców na portalu facebook pt. „Zakupy w Świdnicy” <https://www.facebook.com/groups/ZakupyWSwidnicy>, liczącą ponad 3,7 tys. członków,
- stronę zapewniającą wsparcie dla lokalnego biznesu i budowanie skutecznej komunikacji samorządu z przedsiębiorcami na portalu facebook „Świdnica Przedsiębiorcom” <https://www.facebook.com/SwidnicaPrzedsiębiorcom>,
- akcję „Wspieram Lokalnie – Świdnica Przedsiębiorcom”, która umożliwi lokalnym firmom zaprezentowanie swojej oferty,
- specjalną stronę internetową „Świdnica na wynos” z aktualną bazą lokali gastronomicznych <http://geoportal.um.swidnica.pl/pages/swidnicanawynos.php>, oferujących usługi na wynos,
- promocję lokalnych firm oraz świdnickiej gastronomii pod hasłem „Świdnica na wynos” oraz „Wspieraj Lokalnie” na przystankach autobusowych i billboardach.

Formą zachęty dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy jest zwolnienie z podatku od nieruchomości. Prezydent Miasta Świdnicy w celu pobudzenia rozwoju gospodarczego udzielił wsparcia dla przedsiębiorców na podstawie uchwał Rady Miejskiej – pomoc publiczną w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości w 2023 r. otrzymało 11 firm, na łączną kwotę 2.131.245,00 zł.

źródło: Wydział Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego

Cel strategiczny 3. Podniesienie poziomu jakości życia mieszkańców

Cel operacyjny 3.1. Wzmocnienie kapitału społecznego

3.1.1. Aktywizacja lokalnych społeczności

Na podstawie Programu współpracy Gminy Miasto Świdnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną, w 2023 r. organizacjom pozarządowym zostały zlecone do realizacji zadania publiczne miasta, w 8 konkursach ofert, w zakresie:

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 1 zadanie,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 1 zadanie,

- pomocy społecznej – 1 zadanie,
- ochrony i promocji zdrowia – 3 zadania,
- działań na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka – 1 zadanie,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – 1 zadanie.

W ramach tzw. małych grantów (art. 19a) zlecono 21 zadań, w tym z zakresu:

- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – 2 zadania,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – 1 zadanie,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 1 zadanie,
- na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży – 2 zadania,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 6 zadań,
- turystyki i krajoznawstwa – 1 zadanie,
- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – 1 zadanie,
- ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej – 4 zadania,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego – 2 zadania,
- promocji i organizacji wolontariatu – 1 zadanie.

Dodatkowo przyznano dotację celową dla 8 rodzinnych ogrodów działkowych.

Ułatwienie koordynacji i wsparcia pracy organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz mieszkańców Świdnicy jest możliwe dzięki prowadzeniu Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych przy ul. Długiej 33 i Miejskiego Centrum Wspierania Inicjatyw w Rynku 39-40. Lokale dostępne są od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 19.00, w czwartki do 20.00 oraz dodatkowo w soboty i niedziele, według potrzeb. W obu Centrach organizacje mogą nieodpłatnie użytkować lokale, w celu realizacji działań statutowych – swoje siedziby ma tu ok. 60 organizacji, a z adresu do korespondencji dodatkowo korzysta około 30 organizacji. Organizacje te oraz organizacje mające siedzibę poza Centrum, łącznie około 120, korzystają z różnych form wsparcia:

- świadczenie usług szkoleniowych i doradczych,
- systematyczne wsparcie w codziennej działalności,
- promowanie wolontariatu, profesjonalizacja organizacji,
- kreowanie pozytywnej atmosfery do rozwoju partnerstwa społeczno-publicznego i społeczno-prywatnego,
- koordynowanie działań organizacji, kojarzenie partnerów w celu wspólnego pozyskiwania środków zewnętrznych,
- systematyczna diagnoza potrzeb organizacji,
- współpraca z instytucjami publicznymi i innymi partnerami w celu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, ekonomii społecznej oraz wsparcia organizacji.

Każda organizacja, po złożeniu odpowiedniego wniosku może bezpłatnie korzystać m.in. z pomieszczeń i sprzętu, adresu do korespondencji, szafki na dokumenty, pomieszczeń do spotkań i szkoleń.

Przy Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych działa Centrum Wolontariatu, które prowadzi na portalu społecznościowym facebook dwa fanpage pod nazwami Świdnickie Centrum Wolontariatu oraz Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, w ramach których promuje wolontariat w świdnickich organizacjach. Zamieszcza bieżące informacje o organizowanych wydarzeniach, poszukiwaniu wolontariuszy oraz informacje dla wolontariuszy. W ramach działalności Centrum w 2023 r.:

- prowadzono na bieżąco działania rekrutacyjne – wywiady z kandydatami na wolontariuszy, określenie ich preferencji, zainteresowań i dyspozycyjności,

- prowadzono bazę wolontariatu, zawierającą zestawienie wolontariuszy, osób zainteresowanych wolontariatem oraz organizacji i osób potrzebujących pomocy wolontariuszy,
  - dla wolontariuszy organizowano wstępne szkolenia wprowadzające w tematykę działań wolontariackich oraz zapewniono wsparcie w bieżącej działalności i sporządzaniu dokumentacji,
  - zorganizowano spotkanie integracyjne świdnickich organizacji pozarządowych, ok. 100 osób,
  - Młodzieżowa Rada Miasta, składająca się z wolontariuszy, przeprowadziła warsztaty dla dzieci podczas Pikniku Ekologicznego, ok. 20 osób,
  - promowano wolontariat podczas imprezy „Eksplozja Kolorów”, ok. 200 osób,
  - wolontariusze świadczyli pomoc przy organizacji imprezy „Bieg Orłąt Lwowskich”, ok. 30 osób,
  - zorganizowano spotkanie integracyjne koordynatorów szkolnych klubów wolontariatu, ok. 100 osób,
  - wolontariusze pomagali w akcji „Daj piątaka dla psiaka” - zbiórka na schronisko dla zwierząt w Świdnicy, ok. 20 osób,
  - przeprowadzono szkolenie dla wolontariuszy i radnych Młodzieżowej Rady Miasta w zakresie promowania wolontariatu i integracji wolontariuszy, 20 osób,
  - podczas Gali Wolontariatu wręczono podziękowania dla szkolnych klubów wolontariatu działających na terenie Świdnicy, około 100 osób.
- źródło: Wydział Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego

3.1.2. Rozwój inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz społeczności lokalnej

Świdniccy seniorzy w ramach aktywności w placówkach dla osób starszych propagowali ideę wolontariatu seniorów i podejmowali działania na rzecz innych osób:

- Klub Seniora przy ul. Malinowej 2 realizował działania aktywizujące społecznie, w tym wolontariat międzypokoleniowy, w ramach którego seniorzy:
  - przekazali własnoręcznie wykonane prace na aukcje w ramach 31 obchodów Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
  - własnoręcznie wykonali słodkie rożki i drobne prezenty na dzień dziecka, którymi obdarowali uczniów z zaprzyjaźnionej klasy I pobliskiej szkoły,
  - zorganizowali akcję „wietrzenia szaf” i przekazali nieużywaną garderobę na rzecz podopiecznych schroniska dla bezdomnych,
  - jeden z uczestników podjął się nieodpłatnego wykonywania drobnych napraw hydraulicznych na rzecz seniorów,
  - brali udział w zbiórkach i akcjach charytatywnych,
  - wspierali w trudnych sytuacjach innych uczestników;
- Dzienny Dom „Senior+” realizował projekt „Senior Wolontariusz”:
  - udział w akcjach charytatywnych na rzecz społeczności lokalnej,
  - „Halo Senior”, Świdnicki Telefon Zaufania dla Seniorów, w celu przeciwdziałania osamotnieniu, ułatwienia osobom starszym udział w życiu społecznym, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej,
  - inicjowanie działań o charakterze rekreacyjnym, tanecznym, edukacyjnym,
  - odwiedziny chorych podopiecznych placówki, wizyty w Hospicjum, Domach Pomocy Społecznej,
  - wsparcie Świdnickiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt;
- Klub Seniora na Osiedlu Młodych, w ramach aktywizacji społecznej seniorów, w tym wolontariatu międzypokoleniowego, seniorzy:
  - angażowali się we wspieranie akcji pomocowych i charytatywnych na rzecz osób potrzebujących,

- zorganizowali zbiórkę ciepłych kocy, pledów, ręczników przekazanych na rzecz Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Świdnicy,
  - świadczyli wzajemną pomoc,
  - wspierali WOSP przekazując na licytację wykonane przez siebie prace oraz produkty spożywcze i cukiernicze dla wolontariuszy.
- źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Uczestnicy Świdnickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku realizowali promocję i wspieranie wolontariatu poprzez: prowadzenie zajęć z języka czeskiego i zajęć pn. „Spotkania z Biblią”, wykłady i pokazy własnych pasji, a także wspieranie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt.

źródło: Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku

Świdnickie placówki oświatowe zachęcały swoich podopiecznych, uczniów i ich rodziny do aktywizacji w ramach projektów kierowanych do społeczności szkolnej oraz w ramach szkolnego wolontariatu oraz prowadzenie:

- zajęć promujących wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działań charytatywnych na rzecz osób potrzebujących poprzez udział w akcjach Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Góra Grosza, Świąteczna Paczka, Szlachetna Paczka,
- lokalnych projektów, w tym międzypokoleniowych, mających na celu budowanie więzi społecznych, m.in.: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, organizacja przedstawienia z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
- akcji i projektów na rzecz zwierząt, m.in.: zbiórki karmy, wirtualna adopcja podopiecznych schroniska,
- akcji i projektów ekologicznych: zbieranie nakrętek i baterii,
- wolontariat szkolny,
- spotkań z pensjonariuszami Dziennego Domu Senior+.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

3.1.3. Działania na rzecz ograniczenia depopulacji miasta

W 2023 r. Gmina Miasto Świdnica we współpracy ze Sudecką Izbą Przemysłowo-Handlową w Świdnicy, przedstawicielami firm i świdnickimi szkołami przeprowadziła konkurs techniczny „Talenty dla Firm”. Projekt koncentrował się na zwiększeniu zainteresowania młodzieży dziedzinami technicznymi, a w konsekwencji wyborem ścieżki edukacji na kierunkach technicznych oraz na rozwijaniu takich umiejętności, jak: integracja na różnych poziomach wiekowych, współdziałanie, organizacja pracy, terminowość. W konkursie udział wzięło 24 uczniów oraz czterech przedstawicieli firm.

Ponadto wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Świdnicy zorganizowano XXX Targi Pracy, w których udział wzięło 250 osób.

źródło: Wydział Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego

Gmina Miasto Świdnica w celu wspierania rodzin wielodzietnych, wzmocnienia ich funkcji oraz promowania pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, wprowadziła zniżkowe i promocyjne opłaty dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z dóbr kultury, sportu i rozrywki, usługi publiczne oraz preferencyjne oferty przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, którzy wyrazili chęć przystąpienia do programu polityki prorodzinnej pod nazwą „Świdnicka Karta Dużej Rodziny”. Program został przyjęty uchwałą nr XXXIII/381/13 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 29 listopada 2013 r. W roku 2023 do programu nie przystąpił żaden nowy

partner oraz nikt z partnerów nie zamknął działalności. Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba partnerów programu Świdnicka Karta Dużej Rodziny wynosiła 88.

Osobami uprawnionymi do korzystania z przywilejów w programie są członkowie rodzin wielodzietnych, posiadający kartę w formie plastikowej, w skład których wchodzi jeden lub dwoje opiekunów oraz troje lub więcej dzieci do 18 roku życia, lub w przypadku dzieci uczących się do 25 roku życia.

W 2023 r. wydano łącznie 1.047 kart – 209 rodzinom, w tym 366 dla rodziców/opiekunów i 681 dla dzieci. Od początku realizacji programu, tj. od dnia 15 stycznia 2014 r. przystąpiło do niego 636 świdnickich rodzin, w tym 74 rodziny wielodzietne po raz pierwszy dołączyły do programu w 2023 r.

Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, świdnickie rodziny wielodzietne korzystają z programu ogólnopolskiego. Do programu przystąpiło 8.000 firm i instytucji z całej Polski, realizujących ofertę w ponad 37.000 miejsc.

Karty wydano łącznie 605 świdnickim rodzinom, dla 2.987 osób w tych rodzinach, w tym 1.093 rodziców/opiekunów i 1.894 dzieci. W 2023 r. do programu dołączyło 50 rodzin, łączna liczba osób w tych rodzinach wynosi 233, w tym 83 rodziców/opiekunów oraz 150 dzieci.

Dokumentem potwierdzającym uprawnienie do korzystania z instrumentów przewidzianych w programach są Karty Dużej Rodziny, w formie tradycyjnej – plastikowej oraz elektronicznej – na urządzeniach mobilnych, wydawane na wniosek zainteresowanych rodzin. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej znajduje się stanowisko do obsługi mieszkańców Świdnicy w zakresie karty świdnickiej i ogólnokrajowej. Składanie wniosków o wydanie kart odbywa się w Ośrodku, gdzie drukowana jest Karta Świdnicka. Wydruk kart ogólnokrajowych, po rozpatrzeniu wniosku, Ośrodek zamawia w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.1.4. Rozwój oferty kulturalnej i sportowej

W celu wspierania inicjatyw społeczno-kulturalnych i sportowych służących aktywizacji mieszkańców, Urząd Miejski zorganizował lub współorganizował przedsięwzięcia kulturalne i rekreacyjne zapewniające rodzinom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego:

➤ Jarmark Wielkanocny

Na świdnickim Rynku stanęły stoiska z wędlinami, świeżym chlebem i korycińskimi serami, ćwikłą, chrzanem i świątecznym żurkiem. Dla najmłodszych oprócz słodyczy przygotowano mini strefę rozrywki: małe dmuchańce, kolejka Cartoon Network oraz Kino 9D, ok. 3000 uczestników;

➤ 51. Rajd Świdnicki:

Rajd, zwany wcześniej Rajdem Elmot, organizowany jest od 1972 r., a od 1978 r. stanowi rundę Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski, odbywa się na drogach powiatów świdnickiego i wałbrzyskiego. Odcinek Specjalny przebiega po wydzielonych ulicach miasta Świdnicy, a na terenie Świdnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji umieszcza się bazę rajdu oraz park maszynowy. W 2023 r. ścigało się 65 załóg w ramach rundy RSMP, a 21 załóg w ramach Historycznych Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski, ok. 1.500-2.000 kibiców;

➤ Świdnica na rowery:

Rajd rowerowy ok. 10-kilometrową trasą, w eskorcie Policji i Straży Miejskiej, zakończony piknikiem sportowo-rekreacyjnym w ramach Dnia Sportu na terenie ŚOSiR, ok. 990 uczestników;

➤ XVI Targi Zdrowej Żywności „Zdrowie ma Smak”:

Targi promują tzw. „zdrową” żywność, produkowaną przez firmy rodzinne, gospodarstwa ekologiczne, agroturystyczne, wytwarzaną w sposób tradycyjny bez dodatków środków konserwujących

cych, substancji dodatkowych i sztucznych aromatów. Podczas Targów odbywają się również profilaktyczne badania lekarskie, konsultacje medyczne, pogadanki o zdrowiu, ok. 5.000 osób;

➤ Rajd rowery w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności:

Rajd rowerowy ok. 10-kilometrową trasą spod Urzędu Miejskiego w Świdnicy, w eskorcie Policji, zakończony atrakcjami dla rodzin z dziećmi na terenie Świdnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w ramach pikniku sportowo-rekreacyjnego, ok. 800 uczestników;

➤ RST Półmaraton Świdnicki:

Impreza cykliczna, obejmująca bieg na dystansie 21,0975 km – połowie długości biegu maratońskiego, ulicami miasta Świdnicy oraz drogami Gminy Świdnica. Dodatkową atrakcją był bieg na 5 km – Dzika Piątka oraz biegi dla dzieci, 1.600 startujących uczestników;

➤ Jarmark Bożonarodzeniowy – Świdnicka Kolęda:

W ramach Świdnickiej Kolędy zorganizowane zostały konkursy, występy artystyczne i spektakle dla dzieci, młodzieży, dorosłych i rodzin, Jarmark Bożonarodzeniowy, Wigilia wszystkich Świdniczan, inscenizacja żywej szopki i wiele atrakcji dla najmłodszych oraz kolęda na sportowo z pieczeniem kiełbasek, w której uczestniczyć mogli wszyscy chętni, 5.000 uczestników.

źródło: Wydział Promocji Urzędu Miejskiego

Świdnicki Ośrodek Kultury przygotował w 2023 roku 384 wydarzenia o charakterze integracyjnym i kulturalnym: seanse filmowe, wystawy, festiwale i przeglądy, koncerty, prelekcje, spotkania, wykłady, imprezy turystyczne i rekreacyjne, konkursy, pokazy teatralne, konferencje, warsztaty i imprezy okolicznościowe:

➤ zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia:

- Dziecięcy Zespół Taneczny „Mała Świdnica”, 30 uczestników,
- Zespół Tańca Narodowego i Estradowego „Krağ”, 36 uczestników,
- Dziecięcy Zespół Taneczny „Mały Jubilat”, 40 uczestników,
- Zespół Pieśni i Tańca „Jubilat”, 30 uczestników,
- Mażoretki „Prima”, 60 uczestników,
- Alchemia teatralna (grupa młodych), 47 uczestników;

➤ inicjatywy społeczno-kulturalne:

- Świdnickie Recenzje Muzyczne - projekt umożliwiający fanom muzyki wpływ na repertuar koncertowy Świdnickiego Ośrodka Kultury, poprzez składanie recenzji, także w formie autorskich recenzji płytowych, 75 uczestników,
- warsztaty akwarelowe dla amatorów, 20 uczestników,
- warsztaty Urban Sketching - warsztaty rysunku i szkicowania w przestrzeni miejskiej, 15 uczestników,
- warsztaty „Strefa Relaksu” - warsztaty rękodziela artystycznego, 12 uczestników,
- wystawy prac świdnickich artystów i fotografów amatorów, 25 uczestników,
- zajęcia dla artystów amatorów – warsztaty pomagające rozwijać i doskonalić talent plastyczny, 12 uczestników,
- Giełda Staroci, Numizmatów i Osobliwości, organizowana w każdą pierwszą niedzielę miesiąca, gromadząca kolekcjonerów, łowców okazji i miłośników rzeczy, których w sklepach już kupić nie można, z całego Dolnego Śląska, 200 wystawców, 4000 uczestników na każdej giełdzie,
- Konkurs Palm Wielkanocnych, mający na celu podtrzymywanie tradycji ludowych, skierowany do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, 9 uczestników,
- Festiwal Teatru Otwartego, podczas którego prezentowano spektakle o charakterze profilaktycznym oraz podejmowano działania animacyjne o takim profilu,
- Świdnicki Festiwal Filmowy Spektrum - festiwal kina artystycznego i społecznie zaangażowanego, poszczególne sekcje konkursu filmowego podlegały ocenie jury składającego się z osób z niepełnosprawnością intelektualną, osadzonych w Areszcie Śledczym w Świdnicy oraz Rady Młodzieżowej Świdnicy, 3.500 widzów, 30 członków jury,

- Okiem Młodych - sekcja filmowa poświęcona twórczości młodych, projekt miał na celu promowanie wartości takich jak: różnorodność, inkluzyjność, równość i świadomość ekologiczna, szczególny nacisk położono na integrację społeczności ukraińskiej, w tym uchodźców z Ukrainy z lokalną społecznością, projekt realizowany w ramach Świdnickiego Festiwalu Filmowego Spektrum, 300 uczestników,
- zajęcia i działania skierowane do uchodźców z Ukrainy: zajęcia edukacyjne nauczania języka polskiego, joga, zajęcia rozwijające dla dzieci 3-6 lat, spotkania z psychologiem, 185 wolontariuszy,
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - koordynacja działań na terenie Świdnicy, w które zaangażowano 185 wolontariuszy,
- Dni Fotografii - fotomaraton świdnicki, jako forma konkursu aktywizująca lokalnych amatorów fotografii, 36 uczestników,
- Cztery Żywioły Słowa - Festiwalowy Konkurs Wiersza Obrazkowego aktywizujący uczestników do własnej twórczości literackiej, 102 uczestników,
- Kolęda Świdnicka - działania profilaktyczne w tym alpaki zimową porą, animacje dla dzieci w wykonaniu grupy teatralnej SMT oraz „Wigilia Wszystkich Świdniczan” - koncert świąteczny oraz występy zespołów kolędniczych, 320 uczestników;
- projekty międzypokoleniowe:
  - „Alchemia teatralna” - przedsięwzięcie edukacyjno-teatralne mające integrować przedstawicieli różnych grup wiekowych, od młodzieży po seniorów, w ramach wspólnych warsztatów i pokazów, 65 uczestników,
  - Dziki Chór – zespół chóralski zrzeszający członków niezależnie od wieku, 40 uczestników,
  - Grupa Taneczna SponTan – zrzeszająca osoby dorosłe i seniorów, 50 uczestników,
  - Familijne Warsztaty Plastyczne dla całych rodzin, 20 uczestników.

źródło: Świdnicki Ośrodek Kultury

Miejską placówką wychowania pozaszkolnego jest Młodzieżowy Dom Kultury, w którym w sposób twórczy dzieci i młodzież mogą spędzać czas wolny, realizując program dydaktyczno-wychowawczy placówki, w ramach:

- stałych zajęć prowadzonych w trybie roku szkolnego, o profilu artystycznym, technicznym i sportowym (średnia liczba uczestników w 2023 r. – 798 osób.), w tym:
  - zajęcia manualne i plastyczne, m.in. małe formy dekoracyjne i użytkowe, malarstwo, ceramika, modelarnia, grafika i rysunek, do 263 uczestników,
  - zajęcia muzyczne, m.in. keyboard, śpiew, gitara, do 181 uczestników,
  - robotyka, do 102 uczestników,
  - modelarstwo, do 63 uczestników,
  - szachy, do 128 uczestników,
  - zajęcia teatralne, do 84 uczestników,
  - zajęcia turystyczne, do 15 uczestników;
- imprez rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży, w tym m.in.:
  - udział w mistrzostwach i turniejach szachowych,
  - wycieczki, wyjazdy, rajdy,
  - koncerty w tym kolęd, pastorałek, „Wieczór wspomnień-koncert dla seniora”,
  - wernisaże, wystawy,
  - konkursy w tym recytatorskie, plastyczne, muzyczne, turystyczno-krajoznawczy,
  - warsztat malowania bombek.

źródło: Młodzieżowy Dom Kultury

Miejska Biblioteka Publiczna realizując zadania statutowe organizuje dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia oraz działania społeczno –kulturalne aktywizujące mieszkańców Świdnicy m.in.:

➤ zajęcia dla grup zorganizowanych – szkół i przedszkoli (łącznie liczba uczestników – 3.620 osób):

- lekcje biblioteczne,
- spacerory tematyczne i wycieczki po bibliotece,
- zajęcia edukacyjno - czytelnicze z grupami przedszkolnymi,
- Bańkowice mydlane – zajęcia dla grupy przedszkolnej oraz zaproszonych gości z Czech,
- cykl spotkań klas I-III „Lekcje patriotyzmu”, „Poznajemy Polskę”,
- Patriotyczne poranki,
- Mikołajkowe granie,
- Niepodległościowe granie,
- Świąteczne kino przedszkolaka;

➤ zajęcia otwarte (łącznie liczba uczestników – 2.686 osób):

- Bajeczne wieczorynki,
- Małe Góry Literatury,
- Ferie w bibliotece,
- Gotowanie w duecie-biblioteczny turniej smaków,
- Halloween w Kindlotece,
- zajęcia: Abecadło, Bajeczne podróże, Baśniolandia, Dizajersi, Zaczytani,
- Dzień Dziecka w Kindlotece,
- Dzień głośnego czytania,
- Kino na ferie,
- Wakacje w bibliotece oraz wakacyjne piątkowe poranki w bibliotece,
- W poszukiwaniu św. Mikołaja,
- zajęcia czytelnicze Abecadło, Bajeczne Podróże, Baśniolandia, Dizajnerski, Zaczytani;

➤ warsztaty (łącznie liczba uczestników – 183 osoby):

„Zobacz, usłysz, pocuj Niepodległość”, „Polak mały”, „jestem silna...bo”, z Magdaleną Bogdańską-Maciak – autorką książek dla dzieci;

➤ kluby, 665 uczestników:

- Dyskusyjny Klub Książki „Melina Literacka”,
- Klub Nitka,
- Klub Filmowy „Kinoteka”,
- Klub Gier Planszowych „Kostka”,
- Klub Miłośników Dobrej Książki,
- koło zainteresowań – nauka szydełkowania,
- sesje roleplayingowe,
- spotkania z grą Rummikub;
- koncerty i spektakle, 435 uczestników:
- Pokoładujmy razem, w ramach Świdnickiej Kolędy,
- koncerty „Nic dwa razy”,
- koncert Mirosława Jabłońskiego „Z nut”,
- koncert zespołu „Ale Babki”,
- performance audiowizualny Abyss Of The Soul,
- spektakl audiowizualny HELIOS COPERNICUS;

➤ konkursy, 106 uczestników:

- Galeria Jednego Obrazu,
- konkurs na audiobook „Moja opowieść wigilijna”,
- konkurs na autorską książkę literacką;

➤ wystawy, ok. 2.531 uczestników:

- Wanda Szwegler MALARSTWO, Anna Maciejewska „Akwarelowy spacer po Świdnicy”, Eliza Kamianowska NATURE MORTE, Dariusz Sebastiański „Fotografie aktu”, Krzysztof Polaczenko – wystawa prac, Marta Frej „jestem silna, bo...”, Krzysztof Dworek-Dworkin „Nie tylko Świdniczanki, Sławomir Fiebig „Pan da siłę swojemu ludowi... III Pielgrzymka Jana Pawła II do Polski”,
- Maksymiliana Wnęka w partnerskiej bibliotece, w Policach nad Metuji,
- „Listy do Sali. Życie młodej kobiety w nazistowskich obozach pracy”; „Ce que femme veut, Dieu le veut”,
- w ramach Dni Fotografii,
- ilustracji z książki Lucyny Szpilakowskiej,
- „Konstytucja”, „Rękopis dla Bolka”, Biblii; planszowa „Kominkowe opowieści”,
- prac dzieci z Przedszkola Integracyjnego nr 16 Słoneczko” z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami,
- fotografii III edycji kalendarza charytatywnego fundacji eRAKobiet;
- akcje biblioteczne, 343 uczestników:
  - Akcja Żonkile,
  - Dzień Kropki,
  - Dzień Pluszowego Misia,
  - Dzień Postaci z Bajek,
  - Dzień Życzliwości,
  - 11 minut poezji – flashmob,
  - otwarcie biblioteki plenerowej podczas Tygodnia Bibliotek;
- spotkania autorskie, 1.214 uczestników:
  - Agnieszka Dobkiewicz, Marek Michalak, Hannibal Smoke, Gniewomir Knapski, Krzysztof Kaszub, Magdalena Ojrzyńska, Maja Strzałkowska, Mariola Mackiewicz, Wojciech Koryciński, Marta Frej, Radek Rak, Daria Galant, Joanna Chwistek, Krzysztof Polaczenko, Lucyna Szpilakowska, Łukasz Kazek, Marcin Stępiak, Katarzyna Bonda, Joanna Bator, Joanna Lamparska, Wojciech Tochman, autorzy Świdnickich FRAZ, autorzy książki „Wychowanie w szacunku”,
- wykłady, 61 uczestników:
  - wykład Michała Rusinka pt. „Szacunek jako kategoria starożytnej retoryki”,
  - wykłady w ramach Dni Papieskich,
  - wykłady dla seniorów „Miedzy kartkami”;
- festiwale, biesiady, 1.017 uczestników:
  - Festiwal Góry Literatury,
  - Ogólnopolska Biesiada Literacka;
- inne działania, 2.368 uczestników, m.in.:
  - Dyktando Świdnickie,
  - Dzień Kobiet w Kindlotece,
  - I Mistrzostwa Świdnicy w RUMMIKUB,
  - kiermasze książek, płyt muzycznych i filmów,
  - język polski dla obywateli z Ukrainy,
  - Narodowe Czytanie,
  - Quest „Podróż w czasie ze świdnicką Biblioteką”,
  - Rodzinny Rajd Rowerowy – Odjazdowy Bibliotekarz,
  - Rodzinna pracownia św. Mikołaja,
  - Nocne zwiedzanie z dreszczykiem,
  - Żywa biblioteka,
  - W marcu biblioteka jest kobietą,
  - Świętojański Ekopiknik – BIBLIOeko – zabawy z biblioteką,

- Dni Seniora – Kino Seniora, warsztaty „Morskie świeczki”, wykład „Biblioteka. Dawniej i dziś”,
  - Teraz Twój ruch. Budowanie relacji poprzez gry planszowe i biblioterapię.
- źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

Cel operacyjny 3.2. Budowa/modernizacja infrastruktury społecznej

3.2.1. Rozwój budownictwa komunalnego i modernizacja istniejących budynków i mieszkań

W 2023 r. w Gminie Miasto Świdnica zrealizowano:

- ✓ w ramach aktualizacji istniejącego planu rozwoju budownictwa komunalnego i modernizacji istniejącego zasobu mieszkaniowego:
  - przebudowę lokali mieszkalnych w budynku przy ul. 1 Maja – 2 lokale w budynku przy ul. 1 Maja 3,
  - przebudowę lokali mieszkalnych przy ul. 1 Maja 15 wraz z przebudową schodów zewnętrznych oraz budową platformy dla osób niepełnosprawnych – powstał jeden, duży lokal mieszkalny dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ w ramach realizacji inwestycji budowlanych zmierzających do zwiększenia zasobu komunalnego Miasta:
  - budowę kompleksu budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Leśnej – powstał budynek z 4 kondygnacjami nadziemnymi oraz kondygnacją podziemną, z jedną klatką schodową oraz windą przystosowaną do przewożenia osób na noszach, w skład którego wchodzi 25 mieszkań,
- ✓ w ramach modernizacji budynków i przynależnych do nich podwórek:
  - rewaloryzację przestrzeni publicznej wewnątrz dwóch kwartałów Starego Miasta - przebudowano dwa kwartały: ul. Grodzka - ul. Kotlarska, ul. Marii Konopnickiej - ul. Franciszkańska; powstały nowe nawierzchnie z kostki granitowej (ciągi pieszo-jezdne, miejsca parkingowe), wybudowano wiaty śmietnikowe, powstała mała architektura-ławki, kosze na odpady, trejaże, pergole, nasadzono zielen. Na podwórku ul. Grodzka – ul. Kotlarska zamontowano urządzenia do ćwiczeń,
  - zagospodarowano teren przy ul. 1 Maja 3 – wykonano nawierzchnie z kostki betonowej, wyrównano teren, naprawiono mur i ogrodzenie, zamontowano nową bramę wjazdową i furtkę, nasadzono zielen.

źródło: Wydział Przetargów i Inwestycji Miejskich Urzędu Miejskiego

3.2.2. Budowa, modernizacja i doposażenie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej

W Gminie Miasto Świdnica systematycznie realizowane są inwestycje obejmujące modernizację, likwidację barier architektonicznych i doposażenie funkcjonujących obiektów oświatowych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przestrzeni publicznej. W 2023 r. zrealizowano przedsięwzięcia:

- w przedszkolach miejskich:
  - wymieniono czujniki ruchu w systemie alarmowym, wymieniono lampy ewakuacyjne w całym budynku w Przedszkolu Miejskim nr 1,
  - remont dwóch sal zabaw oraz holu na parterze, budowa parkingu na posesji przedszkola, wiaty śmietnikowej i ogrodzenia w Przedszkolu Miejskim nr 3,
  - pomalowano pomieszczenia kuchni i ławki, wymieniono listwy wykończeniowe na schodach, zaimpregnowano urządzenia na podwórku, naprawiono instalację domofonu i systemu alarmowego, częściowo wymieniono oświetlenie na ledowe, wymieniono i skalibrowano czujnik do

pieca CO, zakupiono wieżę na płyty CD, monitor i dyski do komputera, dywan w Przedszkolu Miejskim nr 4,

- zakupiono dwa komputery w Przedszkolu Miejskim nr 14,
- zakupiono myjkę ciśnieniową, laptopa, urządzenie wielofunkcyjne, wieże do płyt CD wraz z głośnikami, odkurzacze w Przedszkolu Miejskim nr 15,
- naprawiono rolety zewnętrzne, zasłonięto studzienki kanalizacyjne, usunięto awarię wycieku wody, naprawiono zmywarki i obieraczki, zakupiono: materiały do pomalowania kuchni, uzupełnienie zastawy stołowej, krajalnicę i niszczarkę, pomoce dydaktyczne, odkurzacze i radioodtwarzacze w Przedszkolu Miejskim nr 16;

➤ w szkołach miejskich:

- wyremontowano instalację wodno-kanalizacyjną oraz ciepłą, instalację kanalizacji sanitarnej i węzła cieplnego, przebudowano szkołę pod względem wymagań przepisów PPOŻ, odnowiono ościeżnice i ramy okienne, wyremontowano centralę wentylacyjną, wyremontowano i zmodernizowano system alarmowy, wykonano konserwację laptopów, zakupiono fantomy, projektor, komputer, defibrylator treningowy i kamizelki do nauki rękoczynu zakrzuszenia w Szkole Podstawowej nr 1,
- wyremontowano ogrodzenie i uzupełniono brakujące płytki w podłodze, wymieniono baterie w umywalce, wymalowano ściany i lamperie w salach, doposażono placówkę w sprzęt sportowy, komputery, krzesła biurowe, lodówkę, stojaki na rowery w Szkole Podstawowej nr 2,
- zamontowano zewnętrzną platformę pionową dla osób niepełnosprawnych, wyremontowano dach w budynku „Bartku”, zakupiono laptopy, monitory interaktywne, projektor, drukarki, niszczarki, zestaw sprzętu Neonki w Szkole Podstawowej nr 4,
- usunięto awarię instalacji zimnej wody, udrożniono kanalizację, wyremontowano instalację sanitarną w Szkole Podstawowej nr 6,
- zmodernizowano monitoring, obudowano grzejnik, wymalowano sale, lamperie, wymieniono panele i linoleum oraz uszkodzone belki i podesty na placu zabaw, wymieniono zlewy z bateriami, zakupiono rolety zaciemniające oraz programy komputerowe i multimedialne w Szkole Podstawowej nr 8,
- wymieniono uszkodzone rury grzewcze, naprawiono oświetlenie wokół placówki, dach i drzwi, zakupiono tablice ściennie, drukarki, sprzęt sportowy, komputer, kserokopiarkę, dmuchawę do liści, projektory, przybory matematyczne, w Szkole Podstawowej nr 105,
- zmodernizowano kotłownię, naprawiono dach, zakupiono projektory i tablice multimedialne w Szkole Podstawowej nr 315.

Każda szkoła w ramach akcji Cyfrowy Uczeń otrzymała czytniki Amazon Kindle i translatory.

źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego

➤ na terenie Świdnickiego Ośrodka Sportu i Rekreacji:

- zmodernizowano kotłownię w budynku Domu Wycieczkowego,
- odwodniono tereny zielone przy basenie odkrytym przy ul. Śląskiej,
- przebudowano węzeł ciepłowniczy przy sali gimnastycznej przy ul. Folwarcznej,
- zakupiono odkurzacze automatyczne, odkurzacz basenowy, robot czyszczący, sprężarkę hermetyczną.

źródło: Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji

➤ w Miejskiej Bibliotece Publicznej:

- zamontowano wideodomofon oraz mechanizm automatycznie otwieranych drzwi,
- zakupiono klimatyzatory w celu wymiany zużytych oraz dyski do serwerów, zasilacze, urządzenia wielofunkcyjne, skaner kodów, drukarkę etykiet, drukarki, laptopy, komputer,
- placówka otrzymała telewizor – Amazon – Kindloteka Amazon STEAM.

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

➤ zrealizowano inwestycje:

- przebudowa al. Niepodległości – etap I

W ramach zadania wybudowano: jezdnię na długości 409 mb od Pl. Wolności do ul. 8 Maja, chodniki z płyt granitowych, zatokę autobusową, miejsca postojowe z kostki granitowej, kanał technologiczny, oświetlenie uliczne, kolektor deszczowy. Wykonano renowację muru obronnego pomiędzy al. Niepodległości i ul. Garbarską, dokonano nasadzeń zieleni niskiej i wysokiej oraz zadbane o małą architekturę, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, wygrozienia terenów zielonych;

- przebudowa chodników na terenie miasta Świdnica

W ramach inwestycji w 2023 roku przebudowano chodnik na Osiedlu Młodych. Zadanie polegało na przebudowie chodnika z płyt betonowych wzdłuż ulicy Ludwika Waryńskiego na długości około 200 mb od ul. Emilii Plater do przejścia dla pieszych na wysokości budynku o numerze 43. Nowa nawierzchnia zbudowana jest z kostki prefabrykowanej betonowej, powierzchnia przebudowy to 380 m².

źródło: Wydział Dróg i Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miejskiego

Cel operacyjny 3.3. Poprawa bezpieczeństwa

3.3.1. Rozwój infrastruktury technicznej bezpieczeństwa publicznego, w tym systemów monitoringu

Przestrzeń publiczna w Świdnicy monitorowana jest całodobowo za pomocą systemu monitoringu wizyjnego oraz przez funkcjonariuszy Straży Miejskie, którzy w systemie trzyzmianowym pełnią służbę w rejonie miasta w patrolach zmotoryzowanych i pieszych.

Monitoring wizyjny realizowany jest w oparciu o 135 kamer stałych i obrotowych. System obsługiwany jest przez pracowników cywilnych i funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

źródło: Straż Miejska

3.3.2. Współpraca służb mundurowych i społeczności lokalnej na rzecz poprawy bezpieczeństwa

W 2023 r. do Straży Miejskiej w Świdnicy wpłynęło 7.537 zgłoszeń od mieszkańców dotyczących naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przeprowadzono 3.173 czynności kontrolne w tym zakresie. W ich wyniku:

- ukarano mandatem karnym 429 osób,
- wobec 170 osób skierowano wnioski do sądu o ukaranie,
- pouczone 1.198 osób w związku z popełnieniem wykroczenia,
- 60 osób ujęto i doprowadzono do Policijnej Izby Zatrzymań.

źródło: Straż Miejska

W ramach obchodów Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiętstwem w Sądzie Rejonowym w Świdnicy zorganizowano dyżury umożliwiające świadczenie pomocy za pośrednictwem środków łączności na odległość, tj. drogą elektroniczną i telefonicznie, kuratorów zawodowych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nietletnich oraz Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych, u których osoby pokrzywdzone przestępstwem mogły skorzystać z bezpłatnych porad.

Również Sąd Okręgowy w Świdnicy włączył się w obchody Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiętstwem. Osoby pokrzywdzone przestępstwem mogły skorzystać z bezpłatnych porad prawnych udzielanych przez asystentów sędziów.

W ramach akcji prokuratorzy z prokuratur okręgu świdnickiego udzielali zainteresowanym osobom informacji i pomocy prawnej we wskazanym zakresie, w siedzibach jednostek, w godzinach urzędowania.

Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy włączyli się w organizację ogólnopolskiego Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem. W związku z tym, każda zainteresowana osoba mogła skorzystać z bezpłatnej porady i informacji udzielanych przez funkcjonariuszy Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy.

źródło: <https://swidnica24.pl/2023/02/udziela-bezplatnej-porady-rusza-tydzien-pomocy-ofiarom-przestepstw-3/>

3.3.3. Aktywizacja lokalnej społeczności w zakresie działań na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego

Straż Miejska prowadzi działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców. W 2023 r. w ramach współpracy ze społecznością lokalną w zakresie bezpieczeństwa publicznego zrealizowała spotkania:

- z uczniami szkół podstawowych i przedszkolami dotyczące tematyki bezpiecznego funkcjonowania w środowisku miejskim – 303 uczestników,
- warsztaty w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach projektu „Ukryci w społeczeństwie Otwarcia na Świat” – 10 osób,
- w Domu Uchodźcy – 35 uczestników,
- w Świdnickich Klubach Seniora dotyczące kwestii bezpieczeństwa osób starszych – 130 uczestników,
- z młodzieżą w ramach instruktażu dotyczącego bezpiecznego zachowania się w trakcie WOŚP – 160 uczestników,
- w ramach półkolonii prowadzonych przez Młodzieżowy Dom Kultury (70 uczestników) i Fundację Ładne Historie (120 uczestników) oraz w Multikinie Galerii Świdnickiej (197 uczestników).

Ponadto Straż Miejska uczestniczyła w piknikach organizowanych dla mieszkańców Świdnicy w Parku Centralnym, prowadząc akcję promującą bezpieczeństwo w formie pogadarek oraz poprzez wręczanie broszur edukacyjnych.

źródło: Straż Miejska

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w ramach działań na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego przeprowadzili:

- rozmowy dzielnicowych z mieszkańcami Świdnicy – 94 rozmowy,
- debatę społeczną na temat „Bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania – ul. Polna Droga”,
- w ramach prewencji kryminalnej w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych programy: „Bezpieczna Droga do Szkoły” (390 uczniów), „Bezpieczne Wakacje 2023” (450 uczniów), „Bezpieczny Wypoczynek nad Wodą” (350 uczniów), „Cyberzagrożenia we współczesnej szkole” (725 uczniów), „Hejt i mowa nienawiści” (650 uczniów), „Handel ludźmi – współczesne zagrożenie” (150 uczniów), a także spotkanie z seniorami (93 uczestników).

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Mieszkańcy Świdnicy zachęceni byli do utrzymania porządku i dbania o najbliższe otoczenie przez działania informacyjne i edukacyjne podejmowane przez Urząd Miejski. Ich celem było zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie utrzymania porządku i czystości oraz prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w formie:

- prowadzenia i bieżącej aktualizacji strony internetowej: www.czystaswidnica.pl, gdzie można znaleźć wszystkie informacje dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami

komunalnymi w Gminie Miasto Świdnica oraz porady dotyczące segregowania, postępowania z odpadami niebezpiecznymi i problemowymi,

- kontynuowania współpracy z firmą odbierającą odpady elektryczne i elektroniczne – AG EKO Aneta Gonera, w ramach której organizowane były raz na kwartał zbiórki elektrośmieci na terenie parkingu Urzędu Miejskiego,
  - akcji „Wymień foliówkę na eko-reklamówkę”, w ramach której mieszkańcy Świdnicy mogli wymienić torby foliowe na torby materiałowe wielokrotnego użytku – wymieniono ponad 700 szt. toreb,
  - działań informacyjno-edukacyjnych podczas imprez organizowanych przez Gminę Miasto Świdnica, w formie rozpowszechniania broszury informacyjnej dotyczącej selektywnego zbierania odpadów oraz zagospodarowania odpadów problemowych: pikniki ekologiczne „Posadź drzewo z Czystą Świdnicą” i „Czysta Świdnica”, piknik sportowo-rekreacyjny na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji, Świętojański EKOPIKNIK, w trakcie imprez rozdawano ekologiczne gadżety w tym torby zakupowe wielokrotnego użytku,
  - akcji edukacyjnej dla właścicieli czworonogów z okazji Światowego Dnia Ziemi, gdzie właścicielom czworonogów przekazano podajniki z workami na psie odchody,
  - edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży w tym poprzez prowadzenie quizu ekologicznego w Szkole Podstawowej nr 4,
  - konkursu fotograficznego „Czysta Świdnica na wakacjach” dla mieszkańców Świdnicy- nagradzano zdjęcia z wakacji z gadżetem „Czysta Świdnica”,
  - bezpłatnej strefy „Eko pakowania” prezentów dla mieszkańców miasta, stworzonej na terenie Miejskiego Centrum Wspierania Inicjatyw w Centrum Edukacji Ekologicznej, dzięki strefie każdy mógł samodzielnie zapakować prezenty bożonarodzeniowe z wykorzystaniem ekologicznych i naturalnych materiałów,
  - tablic informacyjnych oraz informacji na stronie www.czystaswidnica.pl.
- źródło: Wydział Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego

3.3.4. Poprawa bezpieczeństwa na drogach

Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy, w celu zwiększenia bezpieczeństwa na drogach, realizowała w 2023 r.:

- „Trzeźwy Poranek” – działania polegające na kontroli stanu trzeźwości kierujących, 19 działań,
- „Alkohol i Narkotyki” – działania wojewódzkie mające na celu eliminacje z ruchu kierujących pod wpływem alkoholu lub narkotyków, 8 działań,
- „Bezpieczny Pieszy” – działanie mające na celu ujawnienie wykroczeń popełnianych przez pieszych uczestników ruchu drogowego, 12 działań,
- „Bezpieczny Rowerzysta” – działania mające na celu ujawnienie wykroczeń popełnianych przez kierujących rowerami oraz wobec nich, 12 działań,
- „Jednośląd” – działania mające na celu ujawnienie wykroczeń popełnianych przez kierujących jednoślądami oraz wobec nich, 8 działań,
- „Prędkość” – działania własne, wojewódzkie i krajowe, mające na celu ujawnienie przekroczeń dozwolonej na danym obszarze prędkości, 20 działań,
- „Bezpieczne przejście dla pieszych” – zrealizowano 1 działanie,
- „Dzień bezpiecznego pasażera” – działanie krajowe zrealizowane 1 raz,
- „Weekend Majowy” – działanie krajowe mające na celu bezpieczeństwo na drogach podczas przemieszczania się pojazdów w dniach 28.04-08.05.2023 r.,
- „Modliszówka” – działania mające na celu zapobieganie ulicznym wyścigom i znacznym przekroczeniom dozwolonej prędkości na drodze Świdnica-Modliszów, 6 działań,
- „Pasy” – działania ukierunkowane na sprawdzenie posiadania zapiętych pasów bezpieczeństwa przez kierujących i pasażerów pojazdów – 3 działania,

- „Uprawnienia” – działania ukierunkowane na sprawdzanie przez policjantów posiadania odpowiednich uprawnień przez osoby kierujące pojazdami – 3 działania.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Zgodnie z założeniami Strategii, ramy finansowe określają wydatki ponoszone na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia (dział 851), pomocy społecznej (dział 852) oraz polityki społecznej (dział 853). W powyższym zakresie Gmina Miasto Świdnica poniosła wydatki w łącznej wysokości 32.352.093,03 zł, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2023 r.

Jednym z elementów monitoringu Strategii jest weryfikacja wartości wskaźników zdefiniowanych dla poszczególnych celów Strategii. Wartość bazowa wskaźników została określona na koniec I półrocza 2018 r.

Kluczowe wskaźniki monitoringu w latach 2019-2023 r.

cel strategiczny	nazwa wskaźnika	wartość bazowa	oczekiwany kierunek zmian	wartość wskaźnika na dzień 31.12.				
				2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1. Wsparcie dla rodzin oraz wzmocnienie systemu edukacji	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	206	↑	214	248	256	320	235
	Liczba lokali socjalnych	566	↑	525	495	469	153*	116*
2. Aktywna polityka senioralna i włączenie społeczne grup defaworyzowanych	Liczba bezrobotnych ogółem	1063	↓	949	1.248	933	894	931
	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną we wszystkich formach	1497	↓	1330	1282	1196	1054	1059
3. Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców	Roczna liczba przestępstw	1697	↓	1281	1355	1436	1669	1686
	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	41	↑	39	40	41	46	47

*nowelizacją Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, z dniem 21 kwietnia 2019 r. zniesiono pojęcie „lokalu socjalnego”, w związku tym gmina nie wydziela lokali socjalnych – wskazana liczba oznacza czynne umowy z najmem socjalnym.

PREZYDENT MIASTA

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy

Beata Moskal-Słaniewska

Violetta Kalin